

If undeliverable return to: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE" 1951 W. 22nd Place, CHICAGO, ILL. Return Postage Guaranteed. The largest Slovenian Weekly in the United States of America. Issued every Wednesday. Subscription price: For members, yearly, \$0.96 For nonmembers, \$1.50 Foreign Countries, \$2.00 Telephone: Canal 2487

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZBA OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Največji slovenski tednik v Združenih državah Izhaja vsako sredo. Naročnina: Za člana, na leto, \$0.96 Za nečlane, \$1.50 Za inozemstvo, \$2.00 NASLOV uredništva in upravnika: 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon: Canal 2487

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

ACCEPTANCE FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917, AUTHORIZED ON JUNE 22, 1918.

No. 11—Štev. 11.

Chicago, Ill., 11. marca (March), 1920.

Leto VI. Volume VI.

Revolucija na Nemškem.

Monarhisti poraženi.

JUNKERJEM SE NI POSREČILO PRITI NA KRMILO VLADE.

Predsednik Ebert in obrambni minister Noske zadušila revolucijo.

Nove volitve na Nemškem. Razna poročila.

Pariz, 13. marca. — Na Nemškem je izbruhnila revolucija. Iz Berlina prihaja semkaj vest, da je Ebertova vlada prenehala in prešla v roke monarhistov. Državnim kanclerjem je bil imenovan von Kapp, za vrhovnega vojaškega poveljnika pa general von Luettwitz. V proklamaciji monarhistov se dalje glasi, da je nemški državni narodni svet razpuščen. Pristaši bivšega kaiserja so zanimali ustajo po vseh večjih mestih nemške republike.

Gornja proklamacija je bila izdana takoj zatem, ko so številne vojaške čete zasedle Viljemovo cesto (Wilhelm Strasse) kjer stoji vsa vladna poslopja; te čete so dospole v Berlin z baltičskih pokrajin.

Ker socialisti ne odobravajo revolucionarnega nastopa monarhistov, so njih voditelji sklenili vpriporiti generalno stavko.

Berlin, 13. marca. — Člani Ebertove vlade zapuščajo svoja mesta ter bežijo iz Berlina; tako je zapustil mesto tudi predsed. Ebert sam. List "Lokal Anzeiger" poroča, da je nastala revolucija vsled tega, ker stara vlada ni hotela odobriti nekega ultimatum, predloženega po generalu Erhardu. Predsednik Ebert ter obrambni minister sta izdala danes na nemške delavce poziv k generalni stavki.

Občno mnenje nemških monarhistov je, da bo bivši feldmaršal Hindenburg proglašen za "cesarskega" predsednika Nemčije. Proklamacija monarhistov je bila izdana v javnost danes dopoldne ob 10. uri s tem, da je neki vojak na konju isto prečital ljudstvu na trgu Unter den Linden. Zatem je vojaštvo delilo slično proklamacijo še po drugih ulicah mesta.

London, 13. marca. — Semkaj se poroča, da je nova nemška vlada naprosila zavezniško komisijo v Berlinu za priznanje. Na to prošnjo pa zavezniški niti odgovoriti niso hoteli. — Imena novih nemških ministrov bodo danes obelodanjena. — Dalje se semkaj poroča o velikem revolucionarnem gibanju in nameravani generalni stavki na Nemškem. Skoraj vsa večja mesta-ima vojaštvo pod kontrolo. Mnogo oseb je bilo v teh spopadih ubitih ter ranjenih. Prva revolucionarna bitka se je vršila v Frankfurtu, kjer so se spopadli delavci in vojaštvo.

Zeneva, 13. marca. — Tukaj krožijo vesti, da se pripravljajo tudi v Avstriji na revolucijo, in da je bivši cesar Karel na potu proti Dunaju.

London, 15. marca ob 8:10 zvečer. — Danes proti večeru je došla semkaj iz Berlina vest, da se je doseglo med Dr. von Kapp-om in Ebertom sporazum. Dr. Kapp ne bo sestavil nove vlade, ampak bo ostal še bivši predsednik Ebert na svojem mestu. Tekom dveh mesecev bodo razpisane nove državne zborniške ter predsedniške volitve, pri katerih bo nemško ljudstvo določilo, jeli naj ostane sedanja socialistična, ali nova monarhistična vlada na krmilu, z.

Berlin, 15. marca. — (Po Associated Press). — Protirevolucionarno gibanje na Nemškem se bliža koncu. V kratkem bo zopet stara Ebertova vlada na svojem mestu. Med revolucionarno stranko in bivšo vlado se je namreč dosegel sporazum in sicer na podlagi sledečih pogojev:

- 1.) Dr. Kapp ne bo sestavljal novega kabineta.
- 2.) Novi kabinet bo sestavljen iz somih večakov.
- 3.) Državnozborske volitve se imajo vršiti tekem dveh mesecev.
- 4.) Novega predsednika nemške republike ne bodo volili državni poslanci; ampak ljudstvo samo.
- 5.) Do tedaj naj ostane na krmilu Ebertov kabinet.
- 6.) Dosedanji ekonomski državni oddelek se ima pretvoriti v posebno delavsko zbornico.

Obe vladi bosta izdali še danes poziv na ljudstvo, da naj ne vpripori generalne stavke, ki bi bila zločin za vso Nemčijo.

Splošna sodba čemu so se udali monarhisti je ta, ker so jim socialisti zapreteli z generalno stavko; to je bil glavni povod njih poraza.

Za Zvezo narodov. London, 10. marca. — Uradno se zatrjuje, da so te dni prijavile svoj pristop k Zvezi narodov še: Švica, Danska, Švedska, Norveška in Holandska. Izmed 13 nevrtralnih narodov, ki niso podpisali versalske mirovne pogodbe, sta sedaj še samo republiki Salvador in Venezuela izostali od te prijave.

Sirci proglasili svoje neodvisno kraljestvo. London, 11. marca. — Tukajšnjemu listu "London Times" se poroča iz Beirut, da je sirska kongres v Damasku dne 8. t. m. proglasil neodvisnost sirske države; kraljem te nove države je bil proglašen princ Feisal, sin kralja iz Hedjaza. Tem povodom so se vršile v Beirutu ter ostalih mestih velike svečanosti.

Amerika ne bo več dajala posojil zaveznikom. Washington, 10. marca. — Tajnik Houston poroča sklep zakladniškega departamenta, da Združene države ne bodo dajale več posojil zaveznikom.

Na podlagi svoječasnega kongresnega sklepa se je v to svrhu dookoli 10 bilijonov dolarjev, v resnici pa znaša skupno posojilo zaveznikom 9,659,874,649. Od te svote bodo dobivala naša vlada po 5 odstotne obresti, kar bo znašalo \$470,000,000 na leto.

Sledečim državam je Amerika posodila večje svote: Veliki Britaniji \$4,277,000,000, Franciji \$3,047,974,777, Italiji \$1,621,338,986; Belgiji \$343,445,000; Rusiji \$187,729,750; ostanek posojila se deli na: Rumunsko, Srbijo, Grško, Kubo, Čehoslovaško, Liberijo ter druge.

Najdražje zemljišče na svetu. New York, 12. marca. — Dne 9. t. m. se je vršila tukaj zelo važna licitacija stavbinskega zemljišča nekdanje stare John Jacob Astorjeve farne na 42. cesti in Broadwayu. Na tem mestu stojijo danes najfinejši hoteli mesta, klubi, ter prodajalne. Bivša Astorjeva farma, ki obsega 141 parcel (lotov) je bila prodana za \$5,010,575. Nekdo je kupil samo eno loto na zapadni 45. cesti, katero je že čez par minut prodal in nabredil pri tem \$65,000 čistega dobička.

Borba za žensko volilno pravico. Charleston, W. Va. — Ker je prišlo vprašanje splošne ženske volilne pravice tudi v zakonodajski zbornici države West Virginia na dnevni red, se je vršila v senatu te države huda borba. 14 senatorjev je ta amendment odobraval, a ravno toliko (14) pa zavračalo, torej ni bilo to glasovanje sklepno.

Med časom te borbe se je nahajal senator Jesse A. Bloch 3000 milj oddaljeno na počitniški nekje v Kaliforniji. Da bi se to važno vprašanje končno rešilo, so pozvali tega senatorja brzojavniškim putem, da naj pride hitro domov.

Senator Bloch je takoj vzel iz Kalifornije do Chicago najbolji vlak; iz Chicago do Cincinnati, O. pa posebni vlak da je došel pravočasno domov. Dospelvi v zakonodajsko zbornico je oddal ta senator svoj glas za žensko volilno pravico, vsled česar je padla odločilna kocka v prilog ženske volilne pravice. Tega odločilnega nastopa senatorja Blocha ne bodo ženske iz države W. Va. nikdar pozabile.

Zdaj je za ta ustavni amendment glasovalo že 34 držav; da postane pravomočen za vso Unijo, je treba še dveh držav. Dne 22. t. m. bo otvorjeno posebno zasedanje legislature v državah Washington in Delaware, in bodo označeni amendment sprejet tudi tukaj, potem postane splošna ženska volilna pravica pravomočna za vse Združene države; pri letošnjih glavnih predsedniških in kongresnih volitvah se bodo na tej podlagi udeležile tudi vse ženske, prvič v zgodovini Združenih držav.

Borba zoper prohibicijo. Suhačem prede slaba. 29. marc odločen dan.

Washington, D. C., 15. marca. — Vrhovno zvezno sodišče je danes dovolilo državi New Jersey, da lahko pridloži svojo uradno pritožbo glede ustavnega prohibicijskega amandamenta. Dne 8. marca t. l. je generalni pravdnik države New Jersey uročil pri vrhovnem zveznem sodišču samo prošnjo za dovoljenje tega priziva. V tej prošnji je bilo naglašeno, da prohibicijski zakon ni bil niti pravilno sestavljen, niti pravilno potrjen, ker je istega odobrilo 22 zakonodajskih zbornic (legislatur) ne da bi bila predložena ta važna točka ljudstvu v odglasovanje. Vrhovno zvezno sodišče bo o tej zadevi izreklo svoje mnenje dne 29. marca t. l.

Zadnji čas je opaziti širom držav občutno gibanje proti Volsteadovi prohibicijski postavi; suhači se boje, da bodo kmalu po sklenitvi miru od čela pogoreli. V urad najvišjega zveznega sodišča prihajajo namreč vedno nove pritožbe od strani posameznih državnih zakonodaj; večeraj je prišla slična pritožba tudi iz Kalifornije. Splošno mnenje kompetentnih krogov je, da bodo že letošnjo pomlad Združene države zopet "mokre".

Domovja za veterane. Washington, D. C. — Kongresna zbornica je sprožila misel za ustanovitev posebne vladne korporacije z glavnico \$100,000,000. Ta korporacija naj bi imela nalogo zidati ter staviti za ameriške veterane (doslužene vojake) primerne hiše ali domovanja v raznih krajih naše Unije. Vlada bo dala prosilcem do \$4000.00 posojila, da si bodo zamogli postaviti hišo pod državnim nadzorstvom; najemnik tega posojila bo moral isto v gotovem času državi vrniti.

Slika iz chikaškega mesta. Policaj napadel vrhovnega sodnika.

Kako varno je živeti v naši znani milijonski metropoli (Chicago) nam priča sledeči resničen dogodek, kojega je dne 12. t. m. doživel vrhovni mestni sodnik Harry Olson, vračajoč se domov iz svoje pisarne okrog 7. ure zvečer. Pri izhodu mestne hiše (City Hall) na Randolph cesti so ga napadli trije pijani? uslužbenici okrajnega blagajniškega urada in detektivski saržent Carroll. Ubogega sodnika so navedeni spravili v neko zakotje ter ga neusmiljeno tepli po obrazu in životu skoraj pol ure. Koncem konca so pa vsi srečno odnesli svoje pe-

Sodnik Olson je moral iskati zdravniške pomoči, ker so bile posledice tega nočnega pozdrava občutne. Rane ima na obrazu in celem životu.

Naravno, da je takoj zatem tepeni mestni višji sodnik Olson naznanil vso afero policijskemu načelniku, ki mu je obljubil vso pomoč in tudi varstvo za v prihodnjic. — Kako bo ta zadeva iztekla javnosti še ni znano; fakt je le ta, da so mestni uslužbenici pošteno nabili mestnega vrhovnega sodnika. — To poročilo ni zlagano. "Posnemamo" je iz "Chicago Daily Tribune" št. 63 z dne 13. t. m. v 8 stolpcev na prvi strani. — Komentarja k temu menda ni treba, da v Chicago niso niti sodniki varni pred napadi. Če pridejo ti "ptički" mestnemu nad sodniku v roke (dva že imajo), se jim menda ne bo dobro godilo!

Povišanje zdravniškega honorarja.

Minuli teden se je vršila v Palmer House v Chicago seja eksekutivnega odbora Zveze zdravnikov za Chicago in okolice.

Na tej seji je bilo soglasno sklenjeno, da naj se povisa cena ali honorar pri obiskih bolnikov od 66 do 100 odstotkov. Zanjprej bo treba plačati zdravniku za dnevni obisk na domu od \$5 do \$10; za nočni pa od \$10 do \$15.

Tako bo tudi pristojbina za razne operacije povisana na podlagi navadnih, ali opasnih operacij. Za operacijo na slepiču bo znašala pristojbina po novi lestvici od \$200 do \$250; operacija na rebrih od \$50 do \$500; amputacija prsta na nogah pa od \$50 do \$200.

Predsednik te zveze, Dr. L. Hektoen, zatrjuje, da so tudi praktični zdravniki opravičeni do povisjanja zasluzka, ker mora sleherni diplomirani zdravnik celih 19 let študirati. V Chicago je na stotine raznih "mazačev", ki zaslužijo s to obrtjo več, kot izkušeni zdravnik. Nova lestvica stopi v veljavo ko jo bo večina članov te zveze odobrila. Skupno število te zbornice praktičnih zdravnikov znaša 7000; izmed teh jih je 3600 v Chicago ter bližnji okolici.

Lep zaslužek angleškega princa.

London, 12. marca. — Angleški prestolonaslednik je potrošil na svojem letošnjem obisku Združenih držav in Kanade samo (?) \$35,000. — Ker je bilo pa iz državnih blagajne v to svrhu določenih \$125,000 — je pri tem previdni princ pristišel \$90,000 — ter "svotje" naložil v hanki na svoj račun.

VABILO na ZANIMIVO PREDAVANJE,

katero se vrši danes, v sredo, dne 17. marca zvečer ob 8. uri v slovenski cerkveni dvorani, vogal W. 22. Pl. in So. Lincoln St. pod pokroviteljstvom "Slov. Nar. Zveze" in "Zveze Jug. Zen in Deklet." Predaval bo te dni semkaj iz Slovenije došli Rev. Hijeronim Knoblehar, O. F. M. o razmeh v stari domovini. Slovenci in Slovenke! Vdeležite se tega velezanimivega predavanja v obilnem številu! Vstopnina prosta.

Dobrodela akcija za srbsko siročad. Prestolonaslednik Aleksander pride v Ameriko?

The Chicago Daily Journal od 15. t. m. prinaša sledečo vest: Tekoči tedni sta dospeli v Chicago Miss Mathilda Spencer in Miss Alice Carpenter, narodni organizatorici Ameriško dobrodelne družbe za srbsko siročad. Namen naveden je započeti med Chikažani živahno agitacijo da se nabere tudi v našem mestu večja svota za omilovanja vredne srbske vojne sirote. Svoje sodelovanje so dosedaj obljubile že sledeče ugledne dame: Mrs. Russell Tyson, Mrs. Augustus H. Carpenter, Mrs. Wm. McCormick Blair in Mrs. Kellogg Fairbanks. Miss Carpenter zatrjuje, da zadostuje samo \$6.— na mesec za podoljšanje življenja kake srbske sirote.

Koncem tega tedna dospje semkaj v Chicago še gospa Helena Losanič, posebna zastopnica srbske vlade, oziroma regenta Aleksandra, ki bo pomagala pri tej dobrodelni kampanji. Prestolonaslednik Aleksander bo prišel tudi kasneje semkaj na zapad po prihodu v New York.

Občinski svet mesta Chicago je zoper prohibicijo.

Dne 10. t. m. se je vršila jako burna seja občinskega sveta našega mesta, ko je prišla na dnevni red predloga aldermanov Tomana in Kostnerja naperjena proti prohibiciji. Označena občinska svetnika sta zahtevala v imenu svojih tovarišev preklele ustavnega prohibicijskega amandamenta, da naj se zopet uvede prodajo mehkega vina ter piva; to točko naj bi predložila državna legislatura volilec mesta Chicago na splošno odglasovanje (referendum.) Označena predloga je bila sprejeta 51 proti 10 glasovi. Proti so glasovali sledeči aldermani: Guernsey, Passmore, Eaton, Link, Capitain, Pretzel, Watson, Lille, Fisher in Anderson.

Število stalne armade določeno.

Washington, 10. marca. — Danes je bil v kongresni zbornici potrjen zakonski načrt, da naj znaša število stalne armade Združenih držav v mirnem času 289,000 mož in 17,820 častnikov, torej 306,820 s. u. p. Pri tem je bila nasprotna predloga za povisjanje na 240,200 odklonjena.

Paderewski jezen na Anglijo.

Iz Varšave se poroča o skrajno burnem nastopu Ignaca Paderewski-ja, slovečega pianista in bivšega ministrskega predsednika Poljske. Ko je Paderewski zvedel, da je Anglija odklonila finančno pomoč bedni Poljski, je vzel sekuro in svoj dragoceni klavir razbil na kosce. Zaeno pa tudi brzojavno odklonil ponudbo enega milijona frankov, katere mu je neka družba v New Yorku ponudila za 6 koncertov. Paderewski se je zaklel, da ne bo nikdar več igral javno v protest proti angleški samopašnosti in požrešnosti.

ZAHVALNA IN V DANOSTNA BRZOJAVKA PREDSED. WILSONU,

poslana v imenu K. S. K. Jednote.

Dne 9. t. m. je bila poslana predsedniku Wilsonu v imenu naše Jednote nastopna brzojavka, ki jo prinašamo v izvorniku ter slovenskem prevodu:

Joliet, March 9th, 1920. To His Excellency Woodrow Wilson, President of the United States, Washington, D. C.

The eighteen thousand members of the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America, being of Slovenian and Croatian birth or parentage and citizens of the United States view with pleasure and gratitude the stand you have taken on the Adriatic question and the equal and exact justice of the same.

We hereby extend to you our heartfelt thanks and pray that you will stand firm in your lofty purpose to have right and justice prevail. We pledge to you our approval and support in this sacred cause of right.

Joseph Sitar, President. Joseph Zalar, Secretary.

Osemnajst tisoč članov Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških, ki so rodom Slovenci ter Hrvati, ali pokolenja teh, ter državljani Zdr. držav opazuje z veseljem in hvalečnostjo stališče, koje ste Vi podvzeli v zadevi Jadranskega vprašanja, ter za enako in natančno pravico istega. Mi Vam izražamo s tem svojo prisrčno zahvalo in Vas prosimo, da bi Vi trdno stali pri Vašem vzvišenem cilju, da naj resnica in pravičnost prevladujeta.

Obljubujemo ter izražamo Vam svoje odobravanje in podporo v tej sveti zadevi resnice.

Josip Sitar, predsednik. Josip Zalar, tajnik.

Praznik sv. Jožefa.

V petek, dne 19. t. m., bomo obhajali praznik sv. Jožefa, zavetnika naše K. S. K. J. Da je ta svetnik v resnici patron naše podporne organizacije nam priča dejstvo, ker ima skoraj sedmina izmed celokupnega števila krajevnih društev ime sv. Jožefa. Izmed 134 krajevnih društev skupaj, si je izbralo 21 krajevnih društev tega zaščitnika.

Naravno, da bo ta dan obhajalo tudi več glavnih uradnikov K. S. K. J. svoj god (4); istotako več uradnikov(ice) krajevnih društev in na tisoče našega članstva.

Pri tej priliki prošimo vsi sv. Jožefa, zavetnika naše K. S. K. J., da naj izprosi pri Bogu milosti, da bi bili tekoče leto obvarovani velikih nesreč in smrti. Da bi večni Bog dodelil tej katol. podporni organizaciji že sedaj svoj blagoslov za srečen začetek in izid bližajoče se XIV. konvencije.

Uredništvo "Glasila" izraza tem potom vsem cenj. sobratom glavnim uradnikom tega imena, dalje vsem tajnikom in tajnicam ter članom Josipom in Pepecam iskrene čestitke za god. Živel!

Dvojčka utonila pod ledom.

Kansas City, Mo. — 6-letna dvojčka Karol in Kenneth Davoren, sinova farmerja Albert Davoren sta se te dni na zamrzlem bagerju blizu doma drsala. Ker je bil pa led na nekem koncu šibek, se je Karolu takoj udrl, da je zgnil v vodo. Nesrečnega brata je hotel rešiti Kenneth, pa je našel pri tem tudi smrt pod ledeno plastjo.

DRUŠTVENA NAZANILA IN DOPISI

NAZANILLO.

Društvo sv. Jožefa; št. 2 K. S. K. J. Joliet, Ill., je sklenilo na svoji redni mesečni seji dne 7. marca, da se udeležijo skupne spovedi dne 20. marca in skupnega sv. obhajila dne 21. marca pri 8. sv. maši.

Zatorej pozivam vse člane živčice v Jolietu in okolici, da se udeležijo skupnega sv. obhajila v polnem številu, ker najlepša prilika je sedaj, da se vsak, ako je le mogoče udeležijo sv. obhajila z društvom; ker ako kdo odlašuje, se dostikrat primeri, da predloži odmakne. — Zatorej opozarjam člane, da izvršijo svojo velikonočno dolžnost o pravem času. To velja za vse naše člane, bodisi živčice v Jolietu, ali izven mesta. Vsakdo naj mi izroči spovedni listek o pravem času; nasprotno v vsakem slučaju se bo postopalo s takim po pravilih KSKJ. — Nato opozarjam člane še enkrat, da se ne bo morebiti kdo kasneje izgovarjal, češ: nisem znal da je tako strogo; ali da ne bo morda pripisoval krivdo tajniku, če bo suspendiran iz društva ter Jednote.

Člani! Zdaj imate lepo priliko se udeležiti skupnega sv. obhajila z društvom. Kolikor nas bo več, toliko lepše — in toliko večja čast za društvo. Zatorej, pokazite se enkrat, da je društvo sv. Jožefa res največje v Jolietu. Bratski pozdrav

John Plut, tajnik.

Iz urada dr. sv. Cirila in Metoda št. 8 KSKJ, Joliet, Ill.

S tem naznanjam, da se je na zadnji seji dne 15. febr. t. l. sklenilo, da se vdeležimo skupnega sv. obhajila na Tiho nedeljo, to bo dne 21. marca t. l. Zatorej so člani našega društva uljudno proseni, da opravijo svojo sv. spoved že v soboto zvečer, dne 20. marca in v nedeljo zjutraj ob tri četrti na 6. uro (5:45 A. M.) naj se zberejo v stari šoli sv. Jožefa, da skupno odkorakamo k 6. sv. maši in se vdeležimo skupnega sv. obhajila.

Ako pa bi kateri iz važnega vzroka ne mogel priti omenjeni dan, pa naj opravi svojo velikonočno dolžnost, kadar ima priložnost. Pomnite dobro: da če bo kdo zanemaril to svojo versko dolžnost, se bo z njim postopalo natančno po društvenih, oziroma Jednotinih pravilih.

Ob enem se tudi naznanja in opozarja vse člane našega društva, da bo ravno ono nedeljo popoldne (dne 21. marca) ob eni uri redna društvena seja. Ker bo to tudi prva trimesečna (četrtletna) seja, je dolžnost vsakega člana, da se iste gotovo udeležijo, kajti navadnih rednih sej se v resnici le malo članstva udeležuje. Prosim vse cenjene sobrate še enkrat in opozarjam, da bi se za naprej malo bolj zanimali za društvene seja, kot je bilo pred kratkim opisano v našem "Glasiču". Tedaj se je priporočalo članom, da naj bi spolnovali društvena in Jednotina pravila, pa ne bi bilo treba vedno toliko vprašati ter opominov za to in ono. Vsakdo bi moral znati sklepe sej in se po istih ravnati.

Sobratiški pozdrav vsem sobratom ter sestram društva št. 8. kakor tudi vsemu članstvu K. S. K. J.

Mathew Buchar, tajnik.

Iz urada Društva sv. Janeza Krst. št. 20. Ironwood, Mich.

Tem potom opozarjam člane goriimenovanega društva, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje mesečne seje, ki se vrši dne 21. marca t. l. v navadnih prostorih. Ta seja bo trimesečna in tiste se mora vdeležiti vsak član brez izjeme; kateri izostane, bo plačal globo po društvenih pravilih; izvzeti so samo bolni člani na potnih listih.

Dragi mi sobratje! Kakor je gotovo skoro vsem znano, nismo imeli zadnji mesec (februar) nikakšne seje, in to zaradi bolezni, španske influence, ki je tukaj hudo razsajala ter je bilo vsako zborovanje oblastveno prepovedano. Izostala seja povzroča, da je dosti članov(ice) ki so dolžni assesment za mesec februar in sicer za društvo ter Jednoto. Pro-

sim torej da vsi to poravnate na prihodnji seji.

S sobratskim pozdravom

Martin Bukovetz, tajnik.

Društvo Vitezov sv. Florijana št. 44, So. Chicago, Ill.

Iz urada zgoraj omenjenega društva se naznanja in opominja vse članstvo našega društva, da bomo imeli spoved dne 20. marca in skupno sv. obhajilo dne 21. marca ali na Tiho nedeljo, kakor po navadi.

V slučaju da bi kdo zanemaril izvršiti svojo velikonočno dolžnost, si bo sam kriv posledice. Vsak član(ica) mora prinesiti, ali poslati spovedni listek društvu in tajniku, da jih potem skupaj pošljem duhovnemu vodji.

S sobratskim pozdravom

John Likovich, tajnik.

Opomba. — V soboto, dne 20. marca in v nedeljo dne 21. marca bo nadomestoval našega domačega župnika, č. g. Alojz Milnar, iz Sheboygan, Wis.

NAZANILLO.

Iz urada društva "Jesus Dobri Pastir" št. 49 Plgh. Pa., se naznanja vsem članom omenjenega društva, da odda vsak član svoj spovedni listek društvu in tajniku. Pri tem pa ni treba čakati prav do zadnjega časa.

Vsk član naj opravi svojo versko dolžnost v svoji farni cerkvi kamor spada in naj si preskrbi listek, ko opravi velikonočno dolžnost; spovedni listek naj izroči društvu in tajniku.

Člani so proseni člani, da se udeležijo prihodnje seje, ki se vrši dne 21. marca.

Pozdrav od vsega članstva K. S. K. J.

J. L. Bahorich, tajnik.

Društvo sv. Jožefa št. 53 Waukegan, Ill.

Kakor običajno, tako bo imelo tudi letos naše društvo sv. Jožefa svojo skupno spoved v soboto, dne 20. marca in skupno sv. obhajilo v nedeljo, dne 21. marca pri prvi sv. maši.

V ta namen naj se vsi člani zberejo z regalijami ob pol 8ih v šolski dvorani, odkoder skupno odkorakamo v cerkev.

Dragi sobratje in sestrestre! Nikar ne odlašajte, temveč storite svojo dolžnost skupno z društvom pristopite k mizi Gospodovi.

Opozarjam, da naj vsakdo svoj spovedni listek izroči društvu in tajniku, da ga ne izgubi, kajti izgovor "Izgubil sem ga" — ne bo veljal.

Sobratiški pozdrav

Math Ivanetich, dr. taj.

Iz urada predsednika dr. Vitezi sv. Mihaela št. 61. Youngston, Ohio.

Pozivljam vse člane in članice tega društva, da pridejo gotovo na sejo (sjednici) koja se bo obdrževala dne 21. marca 1920 in to točno ob 2. uri P. M.

Prosim dalje, da naj vsakdo točno plača svoje društvene prispevke (assesmente) in da se točno ravnate po društvenih pravilih tako, da se zaradi kake nemarnosti ne bo krivilo predsednika. Na prihodnji seji bo neka važna stvar na dnevnem redu, kojoj je treba rešiti v dobrih društvu.

Prosim dalje nečlane, da stopajo v naše redove in našo dišno Jednoto, tako da bomo imeli slogovno, bratstvo in pomoč.

Dalje opominjam nadzorni odbor društva, da se zaveda (sjetje) svoje dolžnosti ovi mesec, ker bo v vsakem slučaju potrebno, da se ravnamo po društvenih pravilih. S sobratskim pozdravom

Ivan Bajs, društv. preds.

NAZANILLO

članstvu društva sv. Petra in Pavla št. 62 K. S. K. J. v Bradley, Ill. in drugim tamošnjim rojakom.

V soboto popoldne, dne 20. tega meseca dospje v Bradley, Ill. slovenski duhovnik ter ostane tam čez nedeljo, da boste lahko opravili svojo velikonočno dolžnost.

V soboto zvečer bodo pri pridigi vse tozadevne podrobnosti oznanjene.

Ali je Vaš sin, ali hči tudi, že pri K. S. K. Jednoti? Če ne, preskrbite za to na prihodnji seji!

Iz urada dr. sv. Petra in Pavla št. 89 Etna, Pa.

Naznanjam vsem članom in članicam našega društva, da je društvo sklenilo na svoji zadnji seji in določilo 20. marca, dan za spoved, to je v soboto ob 2. — 7 zvečer in v nedeljo, dne 21. marca je sv. obhajilo (pričest).

Prošeni ste vi člani (ice), da se vsi tega držite in pridete v polnem broju. Vsakdo dobro zna, da mora saj enkrat na leto opraviti svoje verske dolžnosti. Mislim, da ne bo ni jednega, ki se ne bo držal teh pravil. — Naznanjam vsem onim, ki se hočejo dolžnosti, da se bom jaz strogo držal pravil, in da nočem nikogar zagovarjati. Vsakdo si naj prečita Jednotina pravila.

Člane, oddaljene od mesta prosim, da mi tudi javijo, kako so opravili svojo versko dolžnost.

Dalje uljudno prosim vse člane, da se odzovejo v večjem broju na bodoči seji (sjednici) na 11. aprila. Istakot tudi opozarjam oddaljene člane, da naj redno plačajo svojo mesečino, da mi ne bo treba vsakemu pisati po 2 — 3 krat in celo koga prositi, da naj plača assesment, poleg tega pa še ne vem kje dotičnik živi. Prosim one člane, ki so izven mesta, a ne morejo priti na sejo, da naj mi pošljejo nove in svoj točen naslov. Nekateri ne plačajo po 3 — 4 mesec, in za take mora društvo assesment zalagati. Na tak način ne more društvo napredovati.

Prosim k sklepu vse člane, da naj redno plačajo kar je društveno ker imamo vedno dosti stroškov. Toliko v ravnaju in do znanja vsem članom!

Sobratiški pozdrav

John Bosanac, tajnik.

NAZANILLO.

Tem potom naznanjam vsem članom dr. sv. Jožefa št. 103 Milwaukee, Wis., da bo letos skupna društvena spoved v soboto, dne 20. marca in sv. obhajilo pa 21. marca ob 8ih zjutraj.

Člani se zbirajo v nedeljo zjutraj četrt pred 8. uro v cerkveni dvorani, nakar skupno pristopimo k mizi Gospodovi. Prinesite s seboj društvene regalije.

Torej prosim, da bi se člani, v kolikor mogoče velikem številu udeležili skupne spovedi in sv. obhajila. — Opominjam vsakega, da naj opravi svojo velikonočno dolžnost, če ne naj vsak sam sebi posledice pripiše.

Nadalje prosim, da bi člani bolj redno prihajali k društvu in sejam, in da bi bolj redno plačevali mesečne prispevke.

S sobratskim pozdravom

Louis Sekula, tajnik.

NAZANILLO.

Članicam društva sv. Genovefe št. 108, Joliet, Ill., naznanjam sklep seje, da se vrši prihodnja seja namesto prvo nedeljo v mesecu, v torek zvečer ob pol 8. uri, to bo dne 6. aprila. Sejo smo premetile radi velikonočnega praznika.

Na zadnji seji je bilo tudi sklenjeno, da vzame vsaka članica po dva fikeča za igro "Prisegam"; tikete sem nekaterim članicam že na dom poslala. Torej če katera ne misli, ali ne bo mogla priti na igro, naj se malo potrudijo, da jih komu drugemu proda, da tako pripravimo k dobremu uspehu igre. (Gori omenjena krasna igra se vrši na Belo nedeljo, dne 11. aprila; polovica dobička je namenjena za društvo, druga polovica pa za slikanje naše cerkve. Priporočamo se vsem našim faranom, da nas obiščejo v obilnem številu.

S sestriškim pozdravom

Marija Laurič, tajnica.

NAZANILLO

S tem naznanjam vsem članom društva sv. Jožefa št. 112 v Ely, Minn., da se je sklenilo na zadnji seji, da se udeležimo skupne sv. maše dne 21. marca. Sv. maša se bo brala na čast našega društvenega patrona sv. Jožefa, kojega sopraznik se obhaša 19. marca.

Vsak, ki se ne udeležijo, bo kaznovan po društvenih pravilih.

Prosim, da se vsi zberete točno ob 8. uri v Jos. Skaletovi dvorani, odkoder skupno odkorakamo v cerkev.

Sobratiški pozdrav,

John Kovach, tajnik.

Cenjeni sobrat! Cenjena sestra! Stopi v vrsto agitatorjev za našo Jednoto!

Društvo sv. Jeronima št. 135 Canonsburg, Pa.

Vsem cenjenim članom in članicam se naznanja, da se je sklenilo na zadnji seji dne 7. marca, da bo skupna spoved dne 20. marca, in sv. obhajilo v nedeljo, dne 21. marca.

Kdor ne opravi svoje velikonočne dolžnosti se ne more šteti za dobrega člana našega društva; poleg tega nam pa še naša sv. Cerkev veleva sledeče: "Spovej se svojih grehov saj enkrat v letu!"

Naznanja se tudi, da je letos Velika noč ravno na prvo nedeljo v mesecu, torej se bo prih. seja vršila dne 1. apr. To naj cenj. člani blagohotno vpoštevajo.

S sobratskim pozdravom

Frank Čepčak, tajnik.

NAZANILLO.

Iz urada društva sv. Družine št. 136 v Willard, Wis., se naznanja, da se je na seji dne 7. t. m. sklenilo sledeče:

Društvo ima skupno velikonočno spoved na evetno nedeljo. Člani so proseni, da katerim je mogoče, naj opravijo spoved v soboto, ker spovedovalo se bode popoldne in zvečer dokler bode kak društvenik v cerkvi, ki bi hotel biti pri spovedi. Spovedovalo se pa bode tudi v nedeljo pred prvo sveto mašo. Društveniki naj se zberejo v nedeljo ob 8:15 od koder skupno odkorakamo v cerkev, da se korporativno vdeležimo sv. obhajila. Kdor izmed članov ne opravi velikonočne dolžnosti, se bode z njim postopalo kot pravila velevajo.

Vsak član naj ima društveni znak "Regalijo". Nadalje se poroča, da se naj član v slučaju boleznij iz Willarda in okolice zglašil in naznanil pri John Rotar (Happy) in iz Tioge in okolice pa pri društvu in tajniku. Prihodnja društvena seja se vrši na Belo nedeljo (11. aprila) in to radi velikonočnih praznikov.

S sobratskim pozdravom

Ludvik Perušek, tajnik.

NAZANILLO

članom in članicam dr. sv. Cirila in Met. št. 144 K. S. K. J. Sheboygan, Wis.

Iz urada goriimenjenega društva se naznanja vsem članom (icam), da bo skupna spoved dne 20. marca in 21. marca ob 8. uri skupno sv. obhajilo.

Torej cenj. člani prosim, da se zberete v dvorani že ob pol 8 smih (7:30); in kateri kaj potrebuje, naj se zglašil pri tajniku. Upam, da vsak toliko spoštuje svoje društvo, da se bo udeležil skupnega korakanja v cerkev, da ne bo zatajil društvenih pravil in kamor spada. Ako pa nekaterim ni mogoče opraviti to versko dolžnost v nedeljo, naj to storijo na 19. ali 20. marca, to je tri dni. Ő sv. Jožefu sem gotov, da dobimo enega gospoda duhovnika za pomočnika. Torej ako ni mogoče 21., naj opravi v teh treh dnevih.

Vas sobratsko pozdravlja

Frank Mikolič, tajnik.

Thomas, W. Va., 8. marca 1920.

Cenjeni sobrat urednik! —

Tudi tukaj imamo praxo sibirsko zimo. Malo stran od mize goripeč da je vsa rudeča, pri mizi me pa skoro vse. Ko ravno bežem dopis Mrs. J. Suhadolnik, ki se čudi, ker se rojaki pritožujejo zaradi zime; si mislim, kako bi bilo prijetno zdaj živeti v tistih gorkih missouriskih krajih, ob takih le mrzlih dneh. Upamo, da bo tudi tukaj kmalu gorkeje, ko nastopi prijetna pomlad, oziroma poletje.

Naše društvo "Kraljica Miru" št. 167 K. S. K. J. se pridno pripravlja na prireditve zabavne veselice, katera se bode vršila dne 8. aprila 1920 to bo tisti četrtki po Veliki noči. Ker je pa sedaj suho, je bolj slabo samo s plesom, zato bomo imeli še več drugih točk na sporedu:

- 1.) Slovanski pozdrav.
- 2.) Nastop male deklice v narodni noši ki bode zapela par slovenskih pesmi.
- 3.) Dve društvenci bode peli sopran solo.
- 4.) Nastopi pevsko društvo "Planinski Raj", ki nam bode zapelo par slovenskih pesmi. Zatem je prosta zabava in ples. Imeli bomo tudi izvrstno godbo, kakoršnih do sedaj tukaj še ni bilo. Da se pa ne bode nobeden dolgočasil, bo med plesom še več drugih smešnih stvari; med dru-

gim bode tudi šaljiva pošta. Ker gre pri tej prireditvi za našo društveno blaginjo opozarjam vse člane in članice našega društva, da nam pomagajo do boljšega uspeha ter da pri drugih društvih in nečlenih skušajo dobiti naklonjenost in pomoč. V enakem slučaju je tudi naše društvo pripravljeno drugim pomagati.

Naznanjam tudi vsem članom in članicam našega društva, da imamo več stvari za urediti na prihodnji seji, ki se vrši 21. marca t. l. torej želim, da se vsi vdeležite. Tako tudi v prihodnje prosim, da se v polnem številu vdeležujete mesečnih sej; ako pa kateremu članu, ali članici ni mogoče priti na sejo; pa naj vsaj po katerem drugem pošlje svoj mesečni assesment. Ker se vrši naša seja vsako tretjo nedeljo v mesecu za dotični mesec, zato moramo včasih že drugi dan assesment na glavni urad poslati.

Pozdravljam vse člani in članice K. S. K. J.

Francis Baraga, tajnica.

New York, 9. marca 1920.

Cenjeni sobrat urednik! —

Predno se podam na parnik "La Touraine", Vam pošiljam še te vrstice za objavo, ker nisem imel dosti časa doma v Denver, Colo, ko sem se odpravil na potovanje.

Najprvo torej na tem mestu lepo pozdravljam vse znane rojake po širni Ameriki, posebno pa v Denver, Colo., članice(ice) društva sv. Roka št. 113 KSKJ. Nadalje pozdravljam vse farane tamonjše cerkve Kraljice Sv. Rožne Vene in se ob enem iskreno zahvaljujem vsem za vso, meni izkazano naklonjenost, za časa mojega večletnega bivanja med Vami kot tajnik društva ter cerkve in kot zastopnik več listov. Uljudno Vas prosim, da mi oprostite, če sem se Vam kedaj kaj zametil. Dalje Vas prosim, da lepo živite v slogi in ljubezni med seboj in da delujete za napredek v vseh dobrih stvareh. — Posebno pa želim cerkvenemu odboru, da gre po pravi poti pri vsem cerkvenem poslovanju še bolj, kot dosedaj. Ako bi hotel kedo kakega pojasnila pri cerkvenem odboru, naj se obrne na novotvorjenega tajnika Mihael Simčič, 4711 Grant Ave, ali na kakega drugega odbornika cerkve. Kdor bi pa hotel kaj zvedeti od mene, naj mi piše na sledeči naslov: Vas Gerduni št. 4 P. Vinica, Kraljsko, Jugoslavija.

Nadalje se prav lepo zahvaljujem vsem rojakom v Pueblo in Leadville, Colo., in po bližnjih farmah, koder sem kolektal l. 1919 za našo novo cerkev v Denverju. Rad bi bil obelodanil vsa imena darovalcev, pa mi je za to vedno časa primanjkovalo. Zatorej dragi rojaki in darovalci! Denar, katerega ste dali za cerkev je ves vpišen in izplačan cerkvi.

K sklepu še enkrat prav lepo pozdravljam vse znane širom Amerike, posebno pa v Pueblo, Colo., g. župnika Rev. Cirila Zupana in John Gernia; preds. nadz. odb. Z. S. Z. v Denver pa družine: Chemas, Andolšek, Peketz, Videtich, Sterečič in vse prijatelje v Denverju. V Pittsburghu, Pa., pa sledeče: Nick Rahoj (Rataj?) Josip Pavlakovič, in vse, katere sem kedaj poznal. Torej, z Bogom ostanite, a meni Bog daj srečno pot v Jugoslavijo ter nazaj!!

George Pavlakovič,

član dr. št. 113, Denver, Colo.

New Duluth, Minn.

Spoštovani g. urednik in sobrat: Ker se nihče ne oglašil iz naše naselbine, in ker sem tudi jaz dalj časa molčal, bode morebiti čitatelji tega lista mislili, da ni nobenega člana K. S. K. J. več v našem, novem Duluthu. Pa bi se motili, kajti teh nas je kakega pol duceata. Jaz bi najrajši videl, da bi nas bilo saj 200, da bi lahko tu ustanovili novo krajevno društvo K. S. K. J. Morda se še kedaj uresniči ta moja želja? kakor se bo kmalu uresničila želja katoličanov, tukašnje naselbine, da bomo dobili še letos v zvoniku cerkve sv. Elizabete nov izvon. Ali ne bo to lepo, ko nam bo oznanjal nedelje in praznike in nas vabil zjutraj ter zvečer k molitvi. Cerkev brez zvona je bolj skromen in tih božji hram. Kakor že omenjeno zismo imeli dosedaj nobenega zvonika, zdaj so si pa tukašnji verniki omislili saj enega. To bo

vsem nam v ponos, le sovražnikom cerkve ter duhovnikov ni to po volji.

Da bomo dobili prepotrebni zvon, gre priznanje našemu č. g. župniku Rev. Pirnatu in gg. nabiralecema Blatniku in Burgarju, ker so dosedaj v to svrhu že nabrali čez \$1000 in to v kratkem času.

Torej izrekam se jaz vso čast ter zahvalo darovalcem in nabiralecem. O nabavi zvona in blagoslovljenju istega bi rad že kmalu poročal. Tudi moja srčna želja je poslušati njegov mil glas, kot sem rad poslušal zvonjenje na nepozabnem mi Ely-u še pred dvema leti. Ko človek čuje potrkavanje v zvoniku, se nehoté zamisli na prošla leta v rojstni vasi, ko so nam lepo ubrano doneli farni zvonovi.

Druhih novic nimam za danes. O delavskih razmerah ne bom pisal, ker so take, kot drugod.

Letošnji predpust je pri nas samo en parček utekel da mu ni bilo treba na pepelnico "ploha" vleči ker je skočil v zakonski jarem. To je bilo pri Stritarjevih, kjer so dobili mlado nevesto, pristno oGrenjko; ženin je pa menda Ribničan po stariših, ali je bil rojen tu v Ameriki v Lorain, Ohio. Niše dolgo — tega, ko se je vrnil s Francoskega. Obilo sreče in blagoslova! — Pri Antonu Černič-u, je pa pustila teta "Štoklja" zopet enega člana za našo Jednoto, kjer ima zarovane poleg sebe in žene že 3 sine; želim da bi tudi četrti pristopil, ko dopolne 1 leto.

S pozdravom od vsega članstva K. S. K. J.

Nick Chernich,

član dr. sv. Jožefa št. 112.

Denver, Colo.

Cenjeni mi g. urednik Zopet vas prosim za malo prostora. — Reči moram, da denverska slovenska naselbina je vse kaj drugega kar je bila dve leti nazaj. Ob istem času je vse spalo: mlado in staro, ali danes je vse živo in veselo in prav lepa zadovoljnost in sloga vlada med nami. To je bilo videti 14. febr. t. l., ko smo priredili veselico v korist doma slovenskih društev, koje se je udeležilo lepo število občinstva tako, da je preostanek prav zadovoljen, za kar gre lepa hvala udeležencem in tudi onim, katerim se ni bilo mogoče udeležiti, ker so mnogi potem kaj darovali in takorekoč storili svojo dolžnost. Potem so zopet priredile članice dr. Kraljice Sv. Rožne Vene na pustni večer malo zabavo, ki je prinesla tudi lep dobiček v društveno blaginjo. Dne 22. febr. smo imeli zopet veliko slavnost blagoslovljenje dveh zvonov v naši lepi slovensko-hrvaški cerkvi, za enega so darovali razni farani in enega je kupil rojak Joseph Horvat. Ker je bilo jako ugodno vreme, je bila udeležba jako velika s tem, da so prihiteli ljudje od blizu in daleč; tako da je bila tudi kolekta prav lepa v korist naše krasne cerkve. Udeležila so se vsa slovenska in hrvaška društva, posebnost sta se odlikovala Slovenski Dramatični klub "Slovenec" in klub sv. Jakoba, ker sta prisostvovala kot kum in kumice, prvih je bilo 18 parov in drugih 8 parov. Lepa hvala vsem skupaj! 29. febr. je zopet priredil S. D. P. klub "Slovenec" v domu Slovenskih društev igro "Raztresenec" in "Kmet in vrag." Udeležba je bila zopet tako velika, da je bila dvorana polna, ali skoro bi rekel premajhna. Imen in pohvale igralcev ne bodem omenjal, ker se je moji dopis že tako jako raztegnil, ali trdim pa, da vsakdo treznega in veseloga obraza je rekel: Ko bi kaj takega bilo vsako nedeljo! Torej le pogum klub "Slovenec" in kmalu napravite zopet kaj veseliga. Sedaj vidimo, kaj se vse lahko naredi v slogi; le tako naprej in lahko rečem, da bomo kmalu v vrsti drugih slovenskih naselbin. Pogledjmo najkrajši mesec v letu, pa smo imeli več zabave, kakor prej v desetih letih skupaj.

Sedaj naj zadostuje, ker se bo jim urednikovih skarij. Pozdrav,

Louis Andolšek.

• Važno za vsakega člana! Ako ste se preselili in premenili svoj naslov, naznanite to tajniku(ici) krajevnega društva; ne naznanjate pa te preembe naravnost upravnistvu "Glasila". Na taka pisma se upravnistvo ne bo oziralo.

ZAHVALA ZA ČLOVEKOLJU, NO DELO.

Ko sta se lansko poletje v stari domovini mudila znana ameriška rojaka Walter Predovich in Josip Sitar, kot zastopnika "Chicago Jugoslav Reliefa", sta izročila županstvu mesta Ljubljane šest zabojev z obleko, čevlji i. t. d. v svrhu razdelitve med mestne reveže. Istotako sta izročila ljubljanskemu županu, Dr. Ivan Tavčarju krasno zastavo, kot dar ameriških Slovencev. Poleg tega sta izročila deželni vladi za Slovenijo večjo množino blaga v podporo vojnim sirotam.

Dasiravno že malo pozno, prinašamo danes na tem mestu zahvalo, katero je ljubljanski župan izrekel gg. Predovichu in Sitarju, predno sta se vrnila nazaj v Ameriko. Nastopno laskavo zahvalo in pozdrav iz bele Ljubljane nam je poslal namreč sobr. Jos. Sitar (predsednik K. S. K. J) še le minuli teden. Kazadevna pismena zahvala se glasi sledeče:

Župan deželnega stolnega mesta Ljubljane
St. 20351.

V Ljubljani, dne 22. nov. 1919.
Pr. gospoda
Vladimir (Walter) Predovich
in Josip Sitar

v Ljubljani
hotel Union.

O priliki, ko se vračate v svojo drugo domovino Ameriko, dočelita mi, velečislana gospoda, da Vama v imenu vseh obdarjenih ljubljanskih revežev, v imenu uprave slovenskega mesta Ljubljane in v svojem imenu ponavljam kar najsrčnejšo zahvalo za velikodušno dobroto, katero so izkazali ameriški naši rojaki tukajšnjim revežem s tem, da so od svojega več milijonov vrednega daru izročili 6 zabojev z obleko, čevlji i. t. d. mestu Ljubljani za tukajšnje reveže.

Posebno se zahvaljujem še Vama, velečislana gospoda, ki sta bila prevzela težko in napram vsej javnosti veleodgovorno nalogo, da sta vse to blago spravila srečno v Jugoslavijo in ga ob trudopolnem delu pomagala v smislu naročil darovateljev in povsem pravično razdeliti. To nalogo sta izvršila tako glede blaga, ki ga je prevzela naša občina, kakor tudi glede veliko večje množine blaga, ki je bilo izročeno v roko naše deželne vlade, kar najsi najneje.

Pozabiti ne smem tudi prekrasne ameriške narodne zastave, ki so jo ameriški Slovenci po Vas poslali Ljubljani v dar in katero bo mestna občina vedno s ponosom hranila kot znak našega rodnega bratstva in tudi kot znak v tem hudem času našega preporeka tako nedvomno izkazanih nam simpatij velikega in pravičnega Amerikanskega naroda!

Prosim Vaju, velečislana gospoda, da pomagata stike med ameriški Slovenci in stari domovino, ki so se tako srečno oživili, gojiti tudi nadalje in jih vedno bolj poglajbljati. Izročita vsem našim ljubim rojakom in rojakinjam onkraj Atlantskega Oceana srčen, bratski in jugoslovanski pozdrav bele Ljubljane!

Dr. Ivan Tavčar,
mestni župan.

Slovensko občinstvo v Chicagu

se opozarja na krasno kino-predstavo "The Burning Question", ali "Who will pay?" ("Pereče vprašanje", ali "Kdo bo plačal?") ki bo vpriporjena v soboto zvečer ob pol 8ih in v nedeljo zvečer ob pol 8ih (dne 20. in 21. t. m.) v dvorani slovenske cerkve sv. Štefana. To krasno igro v 8. dejanjih je izdala Katoliška umetniška družba; ter je ena izmed najbolj zanimivih in lepih produkcij v kino gledališčih (Moving Pictures). Vstopnina za odrasle znaša 25c, za otroke 10c. Prebitek te prireditve je namenjen za našo novo slovensko farno šolo.

Osebnost vest.

Gospa Lujiza Kostainšek, soproga Math. Kostainška, nadzornika KSKJ, je že pred nekaj tedni zapustila sibirsko Minnesoto, (Virginijo) in se podala v najbolj sloveče toplince na jugu v Hot Springs, Ark., da si utrdi svoje zdravje. S sabo ima tudi svojega sinčka Viktorja. Ondi ostane do Velike noči. Sosestra Kostainšek

je poslala te dni uredništvu "Glasila" par krasnih razglednic iz "Gorkih studencev" ter pravi, da je ondi že krasno pomladansko vreme. Želimo ji mnogo okrepčila, užitka in srečen povratek v državo severne zvezde.

ZAHVALA

podruž. S. N. Z. št. 7 predsedniku Wilsonu.

Dne 10. t. m. je poslal rojak Ivan Kušar, tajnik Podružnice S. N. Z. (Woodrow Wilson) št. 7 Chicago, Ill. v imenu te podružnice predsedniku Wilsonu sledečo brzojavko v angleškem jeziku: Njega Ekscelenci W. Wilson-u, predsedniku Združenih držav, Washington, D. C.

S tem Vam izrekamo prisrčno zahvalo za Vaš pravičen in plemeniti nastop v zadevi Jadranskega vprašanja. Jugoslovani ne smejo propasti vsled imperialističnih ambicij, ker zaslužijo take pravice kot vsi drugi narodi. Živel še na mnoga leta veliki začetnik Jugoslovanov!

Za S. N. Zvezo št. 7:
Ivan Kušar, tajnik.

IZKAZ prostovoljnih darov za ranjence ter pohablence v metliškem okraju v stari domovini.

Chicago, Ill.

Centjeni g. urednik:— Ker sem videl v Vašem listu že dva izkaza prostovoljnih darov za ranjence ter vojne pohablence za metliški okraj, prosim, da bi še naslednji moj izkaz priobčili. V ta namen so še darovali:

Jos. K. Mavrič \$10.00. Po \$5.00: F. Kompare in Martin Petric. — \$2.00 Josefa Sodec. — Po \$1.00. Jos. Fr. Kompare, William Kompare, F. C. Yapič, Gustav Hočvar, M. Volk, John-Vuksinič, Ana Okorn in Rose Sodec. — Po 50c: J. Marinovič, Valent Stebe, Karol Kapelj, Anton Wičič, William Rus, Theodore Verbič, Anton Jakša, Agnes Velkavrh, Anton Bezljaj, Frank Tršar, Štefan Lavrič in Ivanka Tisol. — Po 25c: Ana Jane, Jack Darov in Frank Pretnar. Skupaj nabranega \$36.75.

Prisrčna hvala vsem darovalec in darovalkam!

Jos. K. Mavrič, nabiralec, 12227 Wallace Str. West Pullman Stat. Chicago, Ill.

Razmotrivanja v prilog XIV. konvencije.

III. Joliet, Ill.

Razmotrivanje pred konvencijo je velike vrednosti v vsakem oziru. — Ali skušnje nas učijo, da, ako je ena, ali druga stvar nagloma predložena, potrjena in v zakon (pravila) stavljena, nima svojega pravega temelja in čez nekoliko tednov, oziroma mesecev je lahko zavrnjena.

Pravila.

Pravila naše Jednote so temelj vsega uradovanja tikajočega se Jednote, društev, pogameznih članov, odborikov društev in odborikov Jednote. Radi tega je velike važnosti, da so pravila tako urejena, da odgovarjajo svoji vrednosti v vsakem oziru. Moja misel je, da bi glavni odbor naše Jednote pooblastil štiri, ali pet moč (članov Jednote), ki naj bi pregledali in sestavili pravila, ter ista predložili članstvu potom našega "Glasila" en mesec pred konvencijo.

V resnici čas je kratek, ali vse se lahko izvrši če je pritem dobra volja. Pravila, po katerih danes poslujemo, ne odgovarjajo v vsakem oziru sedanjemu času. Veliko premembo smo videli in skušali v zadnjih 2 letih in kako je pri drugih organizacijah ali celo pri državnem poslovanju. Veliko stvari se je premislilo in zato so tudi pri poslovanju naše Jednote ter društev premembe potrebne.

Urad "Glasila"

bi moral biti tam, kjer je glavni urad Jednote. S tem bi se prihranilo veliko nepotrebnih stroškov. Pripravo imamo za to.

Splošen sklad za dolgotrajno bolezen.

Naše geslo je: "Vsi za enega, eden za vse!" In če se hočemo ravnati po tem geslu, uvedimo splošen sklad za člane, ki bolehal nad 6 mesecev. S tem mislim, da naj bi Jednota plačevala

podpore takim članom; taki bolni člani naj bi bili pod nadzorom krajevnega društva. Rok za plačevanje je podpore naj določ konvencija.

Stalni uradniki v Jed. uradu.

V Jednotinem gl. uradu naj bi bila stalno nameščena glavni tajnik in drugi tajnik; vsi drugi pomočniki v glavnem uradu naj bi bili najeti ako bi bilo to potrebno. Take pomočnike naj izbira ter določa članstvo Jednote.

Asesment.

O asesmentu ne bom zdaj govoril; temu smo se že več pričeli. Vsaka konvencija določi večje asesmente.

Največje važnosti za Jednoto so pravila, kakor sem že omenil. Pravila naj bodo temeljita po katerih se bo moral ravnati vsak član in članica Jednote, bodisi uradnik ali posameznik; pravila naj bi bila enakomerno veljavna za Jednoto in društva.

Anton Putz,

Dolgoletni član Jednote.

IV. Joliet, Ill.

Kot član K. S. K. J. imam dolžnost, da izrazim tem potom svoje mnenje v korist Jednote.

Predvsem in naprvo je velike važnosti, da se izvoli za prihodno konvencijo delegatom samo-vestne in dobre člane, ki naj bi previdno opravljali svojo dolžnost v vseh oziirih. Upam, da ne bo med delegati nobenega izdajalca, ali agenta. To je poglavito, da ima Jednota dobro podlago v vseh oziirih.

Drugi se strinjam s sobratom Frank Gorene-em kar se tiče "Glasila"; kajti to bi bilo popolnoma pravilno in koristno v vseh oziirih, kar je omenil sobrat Gorene.

Pozdrav do vseh čitateljev "Glasila" posebno pa do članov in članice K. S. K. J.

Anton Zugel,

Član dr. štev. 7.

O krščanski izobrazbi.

Čast starišev v božjem zastopništvu.

Iz angleščine prevel Avg. F. Florjanc.

(Nadaljevanje.)

Kar se tiče dečkov, ki niso sposobni podzvati višjo vzgojo, je najbolje, ako stariši gledajo na to, da se naučijo kakšne rokodelske obrti, recimo na primer rokodelstva, do katerega imajo posebno veselje in zmožnost. Na ta način ne bo deček postal ravno milijonar, kar itak ni potrebno za zemeljsko srečo, temveč znanje rokodelske obrti, najsibode že te ali one vrste, ako se je-učni, mu bode dajalo obilen kos kruha. Dandanašnje razmere so mi povsem znane in posebno one po tovarnah. Recimo, dandanes je zaradi brzega poslovanja največ zaposlenih takšnih delavcev, ki so zmožni le gotovi del ene ali druge obrti. Zategadel je dandanes čedalje manjše število popolno izučenih rokodelcev, in to je pravo zlo, ki se od igrava pri vsakdanjem delu; kajti v starih časih, če človek ni znal

kakšne gotove obrti, je bil zelo velik siromak brez trdne podlage, saj je pogovor sam pravi: "Rokodelstvo ima zlato podlago." Toda moje mnenje je pa vseeno, — in ne da bi vedel o finančnem stališču delavskih družin, — da tudi dandanes in ravno tukaj v Zedinjenih državah in splošno po celem svetu se rabi za zanesljiva, odgovorna in natančna dela samo večje roke, to je delavec; ki zna gotovo obrt od zunaj in od znotraj. Gotovo izučen delavec bode vselej prej dobil boljše delo in boljši zaslužek, kakor pa neizučeni, nevedni delavec. Je li to ni res? Kdo dobi večjo plačo dandanes: izučeni ali oni, ki zna delati samo na enem ali dveh strojih? Popolnoma izučen mašinist ali mizar bosta kmalu prišla do zelo visoke plače. Kamorkoli greš prosit za delo, povsod te bodo vprašali če imaš kaj skušnje v oni stroki, v

kateri iščeš dela. Če znaš dosti, bodeš hitro dobil prav izvrstno delo in dvakrat večjo plačo, kakor pa, če bi ne znal ničesar. Ako se loče kdo prepričati, če je temu res tako, naj samo vzame časopis, bodisi ta ali oni, in naj pogleda zadnje strani, kjer razne tvrdke iščejo delavcev: devetindevetdeset odstotkov tvrdk, ki iščejo delavcev, bode zahtevalo kolikor toliko izkušnje in prakse, predno bo sprejelo dotičnega delavca. Torej znanje gotove rokodelske stroke za more zagotavljati delavcu obilen kruh in v poznejših letih tudi družini, ako mu jo Bog ob priliki pošlje. Nikdar ga ne bodo nadlegovale razne sitnosti in nevarnosti, da bi ne bil sposoben preživljati svoje družine. Naravno, ta nasvet je najpametnejši in pogostokrat najboljši za one fante, ki živijo po velikih mestih. Po deželah poljedelstvo in vrtnarstvo ponuja kmetom boljši kruh, kakor vsaka druga obrt. Mnogim fantom je dana prilika pomagati na domači kmetiji, kjer se lahko pričue marsikaj dobrega za poznejša leta, ko bo morda prevzel kmetijo na lastne roke. Seveda te vrste noložanje večkrat izgleda manj trdno, kakor je pa v resnici.

Sedaj, dragi bralci spregovorimo nekoliko o otrocih, ki imajo velike duševne zmožnosti in o stariših, ki so dovolj premožni dati svojim nadarjenim otrokom višjo vzgojo. Vprašajmo se, kakšen nasvet bi bil najvplivnejši v teh dveh slučajih?

Za ženske, običaji (pogostokrat zelo slaba navada) sedanjih časov, so odprli različne vrste poslovanja, kar je bilo pred leti ženskam popolnoma zaprto. Sedaj ženske lahko postanejo učiteljice, (tudi v javnih šolah, zakaj ne!), knjigovodkinje, stenografinke, poštnne uslužbenke itd. Nekje na zapadu v Združenih državah imajo celo žensko za županjo. Seveda, kar se tiče zdravništva in advokatsva, so še v stvari v moških rokah, razun zdravniških potrebnic. Prav dobro! V Rimu pelja dosti potov in mnogo potov do kruha, ne da bi si katera žena ali dekle morala izpostavljati svoje večno življenje v nevarnost. Zategadel vam svetujem, da če ima vaša hčerka veselje in duševno nadarjenost si zase izbrati eno ali drugo stroko, saj za nekaj časa, če ne za njeno celo življenje in sicer tako, ki zahteva duševne zmožnosti bolj kakor pa telesne, in če so še stariši dovolj premožni, tedaj naj pošljejo svojo hčer v kakšen višji izobraževalni zavod. Najboljši za to bode gotovo katoliški zavod, kakoršne imajo pod nadzorstvom usmiljenih sester. Če to ni mogoče, ker se n. pr. spričevalo ali šolski izkaz zahteva za gotove javne službe, katerih nekateri šolski zavodi nimajo pravice izdati, tedaj ako se dovolj skribo ob strani za vero in pravo dekliško nedolžnost in še posebno če v to dovolji gospod župnik, smejo tudi katoliške mladenke obiskovati javne, nekotoliške šole.

Hudo je za mladenke, ki niso voljne ali sposobne se višje duševno vzgojiti, take le brezpotrebno tratijo čas mladosti. Velikokrat se tudi zgodi, da ravno taka dekleta postanejo zelo ošabna, kar je zelo nevarno za njihova bodoča leta. In to jaz zelo odkrito povdarjam naravnost v obraz dandanašnjim navadam in razvadam. Povsod, in to, dan na dan lahko slišiš in bereš, kako se izkušeni modri možje pritožujejo, da se še celo katoliški stariši, posebno brezmiselne matere, nosijo čedalje boljbolj po slabih šegah moderne dobe in pošiljajo svoje hčerke v zavode in višje šole, najsi bodo hčerke še tako nezmožne višje in boljše izobrazbe kakor jim jo dajejo župnijske šole. Res, smilijo se mi ta dekleta! Izobrazba, v katero so se nevoljno podale v višji šoli, se jim bode kmalu obnesla pri težavah vsakdanjega življenja, ki jih čaka. Potem gotovo ne preostaja za stariše in tudi pozneje za moža ničesar drugega od dobro visoke izobrazbene gosposodične z njenim tako pohvalnim izpričevalom maturiranja in njenih odlikovalnih medalij v zlatu in srebru, kot ženska, ki ni nikaka gosposinja, ker se še ni nikdar ničesar naučila o oskrbovanju in poslovanju gosposinje, in mati, ki ni ni mati, saj krščanska mati ne, ker ne razume ničesar o krščanskem in vsrkem izobraževanju otrok.

(Nadaljevanje sledi.)

AGITIRAJTE ZA K. S. K. JEDNOTE!

NA POLJANI.

Povest. Spisal Ksaver Meško.

(Nadaljevanje.)

"Ne morem, gospod župnik." Začudil se je tudi mlad duhovnik njegovim boleštnim besedam, čudnemu miru v licih, sličnemu miru povsem izmučenega, umirajočega bolnika, pogledu, s katerim je strmel vanj in ki je bil tesnega pričakovanja, tihega odpora in velike bolesti poln.

Začudil se je župnik, a je umel takoj: štirideset let! Združen je s to dolino z vsem mišljenjem, z vsem svojim življenjem. Zvezan je z njo s stoterimi, s tisočeriimi spomini. Vkopan je v to zemljo, sklenjen s tem ljudstvom z obilnim znojem, z dolgim trdom štirideset let. . . .

"Pa ostanite, gospod učitelj!" Ne dolgo potem sta stopila oba iz župnišča.

"Znosite vse v kaplanijo!" — je ukazal župnik fantom. Starec pa jih je gledal z očmi, lesketajočimi se kakor pomladansko solnee.

"Nad štirideset let ste imeli delavnik, gospod učitelj. Zdaj živjate praznik in delopust."

Starec je mislil vseh sam tako. Celo razveselil se je, ko so mu govorili tako znanci in so mu vsiljevali svoje misli.

"Res, odpočiti malo, malo se razvedriti, brez skrbi se razgledati malo po življenju."

A ni bil vjazen nedelje, praznika, trajajočih tedne in mesece. Vajen dela, se je čutil zdaj samotnega in postarane. Prihajala je žalost.

"Kakor voda v potoku je teklo mirno življenje, in je otekla najlepša moč. A toliko je imam vendar še, da bi me ne bilo treba potisniti v stran, med ničvedno šaro."

Prišel je mlad mož tujih navad, tujega mišljenja. In njegovo sree je bilo tuje, ne vajeno tega ljudsta, ne čuteče z njim; ne ljubeče ga. Ljubezen je hotel nadomestiti s strogostjo. Ker ni sejal ljubezni, ni žel ljubezni. In nauk njegov ni pognal korenin, ker mu je prihanjkovalo oplodujoče rose.

Ob lepih popoldnevih, ko so bila odprta šolska okna, je šel stari učitelj pri stranskih durih na pokopališče, je sedel na zeleno gomilo ob zidu pri cesti in je poslušal glasove, zveneče črez cesto sem iz šole. Poslušal je po dolge ure. Sivo glavjo je povečal na prsi in se je pogrezal v sanjarije. Sladkost je bila v sanjarijah, sladkost blagih spominov, in bridkost, ko je stala nenadoma pred dušo sedanjost pusta, prazna in brez namena.

Spet drugikrat je šel na izprehod ravno, ko so se vračali deca iz šole.

"Kaj ste se učili, otroci?" Vstavlil jih je na cesti, če le mogoče, na krajih, kamor se ni videlo iz šole. Bal se je zamerje mladega naslednika. . . "Misli morda, da šuntam deeo proti njemu, da mu jo odtujujem."

Povedali so mu, kriče, z živahnimi gestami in z jasnimi očmi.

"Ali razumete vse?" "Pa pojdem malo z vami in vam razložim."

"Ne, gospod učitelj, ne!"

Šel je, grčev, napol usahel hrast sredi evetnoh mladik, in jim je dajal zadnje zaklade ljubečega srea. Smehljala so se mu usta, oči so mu sevale kakor Kristusu Gospodu, ko je govoril: "Pustite male k meni priti, zakaj teh je nebeško kraljestvo" — in ko je blagoslovljal vsu truno, zbrano vdano in radostno okoli njega.

Spet je šel na izprehod. Ob cesti je oral kmet.

"Kaj seješ, kako seješ? — Ali bi ne bilo bolje tako?"

Razgovorila sta se. Kmet je bil njegov učence; dal mu je tedaj, kolikor mu je mogel v onih letih, a zdaj, ko ni potreboval več mladostne hrane, mu je pomagal z nasveti v gospodarstvu.

Iti šel je spet kam po okolici in je zašel med pastirje na občinskih pašnikih. Zgrnili so se ob njem od vseh strani.

"Gospod, povejte nam pravilice."

zagledal v mlade oči, lesketajoče od hrepenenja in veselega pričakovanja, in je pripovedoval. Resnično zvesteje so ga poslušali, nego kadar jim je razlagal v šoli računstvo!

Srečal se je na cesti s kmetom stareem, idočim po opravkih v trg. Spremljal ga je nekaj časa. "Ali veste še, kako je bilo tisto . . . tisto. . ." Obračala sta liste ožje domače zgodovine zadnjih štiridesetih let, in glej, vsi so bili tesno popisani z življenjem: z bridkostjo in z radostjo.

Tako se je zgodilo, da je objela dolina starca pretresno, in ji ni mogel reči: "Z Bogom." Baš ko se je hotel posloviti, je začutil jasho kakor še nikoli poprej moč matere zemlje. Zato je čakal na nji, da odteče življenje povsem.

Drugo zimo po vrnitvi Minkini je obležal oče, kovač Luka, vračajoč se iz krčme, v snegu in se je prehladil. Pokašljeval je od tedaj poležaval in ni bil več za delo. Še piti ni mogel več kakor poprej. In to ga je delalo še bolj čemernega in nezadovoljnega. Zahajal je pač še na Gornjo Poljano: hotel se je razvedriti, razveseliti se z nekdanjimi drugji; v njihovi družbi je hotel oglišiti ono v začetku rahlo, a vedno glasnije trkanje na duri srea, ki se je oglašalo tako čestokrat ob samotnih dneh, v tihih nočeh, dolgih kakor večnost. A še dolgoletni vinski bratci so umaknili in so se zamislili v njegovi družini in so ga gledali po strani, z neprijaznimi očmi, čakajoči, kdaj pač vstane in odide iz njihove srediine. Videli so, čutili so: mož, od smrti zaznamovan, grobu zapisan!

Prinašal je žganje domov, da bi pil nemoten in v miru in bi prepodil s pitjem neprijetne misli, vstajajoče iz vseh kotov, oblegajoče ga od vseh strani. A komaj je nagnil steklenico, ga je pošilil kašelj, da je razil med kašljem dostikrat več, nego je izpil.

Čutil je tudi sam, dasi se je branil z vsemi močmi, z eno silo tega spoznanja: smrti gre naproti.

In glej, čudo, tedaj je žel, kjer ni sejal, pobiral je bogastvo, kjer ga ni razsipaval nikoli; odprla so se mu srea, ki jim ni delil ljubezni nikdar, mehko so mu postiljale roke, ki jih ni stiskal prisrčno in toplo nikoli.

Kakor za bolno dete, ljubljeno in ljubezni vredno, sta skrbeli zanj žena, ranjena, užaloščena tolikokrat, in Minka, ponižana in zavrnena od njega.

Izpočetka se je budil upor v sreu, ki ni bilo vajeno ljubezni in je ni maralo. A bil je odpor brez moči, odpor otroka, ki bije z rokami okoli sebe, a ne prizadene s svojimi udarci občutne bolečine nikomur. Potem se je čudil. Kakor bi vžlo pred njim nenadoma novo solnce v čudoviti krasoti, kakoršne ni videl še nikdar v življenju. Stoji in strmi in ne ve, ali se naj jezi, ker mu jemlje nepričakovani, nepoznani čudež vil in ga sčemi, ali se naj zgrudi na kolena in naj zaplaka iz globočine srea, pretresnega, osramočenega ker ni videlo še nikoli do danes te čudežne svetlobe, ki jo gleda ob tem blagoslovljenem dnevu, lepo in svečano in veličastno in sladko, kakor bi strmel v širom odprta nebesa in bi pil njihov blagoslov njihovo sladkost.

Polagoma je bila premagana vsa njegova uporna moč; kopnela je srčnost, porojena iz domišljene krivice, ki bi jo naj bil trpel sam, a jo je prizadel v resnici le on drugim. Postal je tišji, mirnejši — mož, zaznamovan za smrt, a od ljubezni omujen v življenje.

In zdaj je prihajalo življenje, ki je šlo mimo, ne da bi ga porabil za dobro, ne da bi ga izkoristil za se in za druge. Prihajalo je ob dolgih popoldnevih, v nečeh brez spanja, in je očitalo, zdaj tiho, glasno drugikrat, da je drhtelo sree, obremenjeno z grehom, da je obupavala duša, ravna in ubožna stoječa pred pragom večnosti.

(Dalje sledi.)

Vsi na krov in na delo za 1000 novih članov!

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

Official organ of the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America. Subscription prices: \$0.96 for members, \$1.50 for nonmembers, \$2.00 for foreign countries.

Podraženje premoga.

Iz Washingtona se poroča, da je te dni posebna komisija mehkega premoga izdelala svoj načrt v svrhu sestave nove plačilne lestvice za premogarje.

Navedena komisija je določila 25 odstotkov povišanja mezde za premogarje mehkega premogovnega okrožja.

To znači torej zopetno podraženje premoga. Komisija priporoča, da naj vlada določi nove cene za premog, ki naj stopijo takoj v veljavo.

Premogarji bodo dobivali torej zanaprej večjo plačo; operatorji bodo zahtevali več za premog; torej bodo stranke ali ljudstvo v tem največ prizadeto.

Povišanje cene premoga znači torej povišanje cene vsake stvari. Isto se ozira na ceno premogovnih produktov, na ceno prevoza teh izdelkov in na distribucijo istih.

Živila bodo dražja. Obleka in obnavila bo dražje, Stanovanjja bodo dražja. Gradbeni material bo dražji.

Nobena stvar bi nam ne bila tako sigurno zadala novega udarca v splošnem življenju, kot baš to zopetno povišanje. Posledice istega bo občutil vsak stanovnik Združenih držav.

Premogar, ki bo sedaj več zaslužil, bo kmalu uvidel, da ni vsled tega vlasti na boljšem, ker bo moral toliko dražje kupovati in plačevati svoje življenske potrebščine in drugo.

Kdo bo pa pri tem prvi odnehal? To vprašanje je pravi gordonski voz. Če ne bo vlada stopila najvaljem čen (profitarjem) na prste, bomo leži vedno višje.

Iz vsega tega lahko sklepamo, da izrabljajo veletrgovci, industrijalci ali kapitalisti sedanje kritične čase v svojo lastno korist.

Nekaj važnih razlik med farmerjem in delavcem.

V nekem hrvaškem listu smo čitali nedavno velik oglas neke tvrdke, ki prodaja farne in zemljišča. V tem oglasu je bilo navedenih nastopnih 50 važnih podatkov, oziroma razlik med farmerjem in delavcem.

- Kaj je farmer? 1.—Farmer je svoj gospod. 2.—svoj lastni "boss." 3.—svobodni človek. 4.—dela po svoji volji. 5.—trudi se za svojo korist. 6.—živi na svojem in lastnem domu. 7.—živi ob sveži hrani. 8.—živi v prirodi, na svežem zraku. 9.—je siguran za svojo bodočnost. 10.—vzgoja izlaska svojo družino. 11.—vstaja in gre spat, kadar hoče. 12.—ne boji se glada, ali krize. 13.—si privošči ker hoče. 14.—farmerji so strajki nepoznani. 15.—se ne boji izgube dela. 16.—je varen pred poškodbami in nesrečami. 17.—Ko spi, mu dolarji rastejo na polju. 18.—vrednost imetja mu raste. 19.—pije mleko in čisto vodo. 20.—uživa vse prirodne darove. 21.—dela in se pregiba na čistem zraku. 22.—ne boji se sušice, ali revmatizma. 23.—je zdrav, krepak in energičen. 24.—doživi normalno starost.

- 25.—preživi stara leta v miru in zadovoljstvu. 26.—stare dni preživi v krogu družine. 27.—zapuša otrokom premoženje. 28.—povprečen njegov dohodek je 3000 letno. 29.—90 od 100 farmerjev lastuje dom. 30.—otroci farmerjev obiskujejo najboljše šole. 31.—največji državniki so otroci farmerjev. 32.—70 od 100 farmerjev ima avtomobil. 33.—farmer kupuje vedno najboljšo blago. 34.—farmerji so temelj države. 35.—farmerju gre prvenstvo pri industriji. 36.—farmer hrani in zdrži cel svet. 37.—farmer živi ugled med svetom. 38.—farmer je ugleden tudi v tujem svetu. 39.—farmerji so organizirani 100 po 100. 40.—farmerji večnajo bogastvo države. 41.—farmerji odločajo politiko. 42.—večino porot tvorijo farmerji. 43.—večino narod, zastop. tvorijo farmerji. 44.—delajo zakone in red. 45.—moral je pri farmerju na visoki stopinji. 46.—farmer je ponosen na svoj stan. 47.—otroci farmerja pomiljujejo otroke delavcev. 48.—žena farmerja se nosi pokoci. 49.—farmerji imajo tudi svoje tovarne. 50.—farmer prekaša torej v vsem delu. 25.—mnogo jih umre v nbožnih hišah. 26.—morda 1500 svoje otroke po zaslugi. 27.—zapuša otrokom — spomin. 28.—povprečen letni dohodek \$1100. 29.—7 od 100 lastuje dom. 30.—njegovci otroci opravljajo prislilno delo. 31.—delavec vedno delavec — rob. 32.—samo 2 od 100. 33.—delavec gleda na ceno. 34.—delavec se ne meša dosti v politiko. 35.—delavec je stroj pri industriji. 36.—delavec je odvisen od farmerja. 37.—delavec radi prezirajo. 38.—je povsod pošten. 39.—komaj petina delavcev je organizirana. 40.—so vedno osamljeni. 41.—so malovaževani. 42.—so radi prezirani. 43.—malo imamo poslanikov — delavcev. 44.—je v tem slabo zastopan. 45.—je podvržen skušnjavam. 46.—je prisiljen do vsega dela. 47.—jih zavidajo. 48.—žena delavca je vedna trpinika. 49.—delavec je večni stroj v tovarni. 50.—delavec je manjši v vsakem vplivu gledu od farmerja.

Jugoslavija vedno zadnja.

Ko je prišlo meseca oktobra leta 1918 do že davno pričakovane katastrofe — razsula črnažolte Avstrije, — smo želeli tudi iz tega razsula nevrojenemu detetu — Jugoslaviji, — da bi se čvrsto razvijalo; da bi raslo v zdravju, sreči in napredku, dokler se ne razvije v čvrsto ter krepko narodno mladenco — Jugoslavijo.

Da niso stale ob zibelki mlade Jugoslavije rojenice sreče, sklepano lahko iz tega, ker se ista tako šibko in počasi razvija. Njene pestunje, zdravniki in oskrbniki imajo še danes trdno v plenici povito, dasiravno bi morala že davno gibati, govoriti in hoditi.

Vemo, da je zdravniku težko spraviti slabotnega otroka k sebi, ali na noge. — Če je pa dotični zdravnik izkušen, previden ter praktičen, pa lahko doseže dobre uspehe. Pogledimo torej v dosedajno zgodovino Jugoslavije, ki je stara komaj poldrugo leto in opazujemo pri tem še one samostojne države, ki so se izcimile iz nekdanje Avstro-Ogrske. Vse te države stopajo na plan, oziroma v ospredje; samo naša mila Jugoslavija je zadnja. To povdarjamo iz nastopnih razlogov:

Jugoslavija še dosedaj ni uredila svoje prave vladne oblike; pa naj si bo ista že te ali one vrste, samo da bi temeljila na želji celokupnega naroda in ljudstva. Vse druge države so že sklicale svoje ustavodajne narodne svete ter skupščine; pri nas se pa to vprašanje vedno odlaga. Pogledimo nemško Avstrijo, Ogrsko, Čehoslovaško in Poljsko, kjer so se že davno vršile tozadevne volitve. Ni čuda torej, da se naša jugoslovaška vlada (kabinet) tako pogosto menjava; pa se bo še menjal, dokler ne pridejo tudi zastopniki ljudstva na krmilo vlade.

Kako pa je kaj z našimi krajinami: Slovenijo in Hrvaško? — Istctako slabo. Ker je Slovencem vsepovsod že od nekdanj zakletu, da ne morejo živeti mirno v slogi, so se pričeli v domovini ponovni strankarski boji. Čim več novih strank, tem več novih političnih bojev. Voditelji raznih strank begajo s temi boji že itak zheganu ljudstvo; dalje gledajo kako bi bilo mogoče priti do kakega "stolčka" in časti. Da, da. Mitala vojna je izučila naše starokrajske Slovence samo hipno in začasno tedaj, ko so se vse stranke bratile ter prisegale medsebojno vzajemnost za korist naroda. Žal pa, da so ono slovesno prisegavo prekršili z zopetnimi hudimi medsebojnimi strankarskimi prepiri. Tedaj ste rekli: "Vsi za enega, eden za vse!" Danes pa kričite nasprotno in iščete prvenstva pri strankah. Komu naj torej zheganu ljudstvo verjame? Če ne bodo voditelji ljudstva vsi enih ciljev za dobrobit domovine, bo vaša mlada Jugoslavija vedno na takem staljšču kod danes — zadnja, kakor smo že gori omenili.

V Jugoslaviji menda še danes ne vedo, da je bilo dne 11. novembra l. 1918 sklenjeno premirje. Od onega časa so odobrile mirovno pogodbo razen Jugoslavije in Amerike skoro vse druge države. Hvala Bogu, da tukaj pri nas v Združenih državah nismo trpeli enega hudega vojnega zla — cenzure pisem. V naši stari domovini pa te cenzure še dosedaj niso odpravili, čeravno poteka že 16-sti mesec po sklenjenem premirju. Vsako pismo, katero dobimo semkaj iz svobodne (?) Jugoslavije, ali pa ga pošljemo tjakaj, je odprto in pregledano od vojaške cenzure. Po naši sodbi je dandanes ta cenzura edinole še v Jugoslaviji veljavna. Ali ni to čudno? Pred vojno smo dobivali iz bivše Avstro-Ogrske od naših sorodnikov vedno zaprta pisma; sedaj, po vojni zopet v mirnem času, nam pa to svobodo krši jugoslovaški cenzor. Človek bi pri tem nehote vzkičnil, da je v tej zadevi slabše, kot je bilo pred več leti nazaj, ko smo ameriški Slovenci označevali na naših privatnih pismih "Avstrija" namesto današnje "Jugoslavije". Kdaj bo slavna jugoslovaška vlada preklcala cenzuro, tega ne ve nihče. — Torej živela jugoslovaška svoboda tiska, govora in pisave!

Še neko važno zadevo hočemo omeniti, ki nam tudi jasno priča, da je Jugoslavija zadnja med zadnjimi.

Ker je naša Amerika "biznes" dežela, je stopila kmalu po sklenjenem premirju v dogovor z zavezniškimi vladami in celo hedavno še s sovražnimi državami za zopetno uvedbo medsebojnega paketnega poštnega prometa. Pred nami leži uradno naznanilo čehiškega poštarja, kjer so označene vse države in kraji v inozemstvu, kamor se lahko pošilja iz Amerike po 11, 20 ali 22 funtov težke poštna zavitke. Vseh teh držav in krajev je 145. Prelitali smo ta seznam od začetka do konca in naobratno, pa na naše začudenje ne vidimo Jugoslavije. Vse države so označene, žal, le naše Jugoslavije ni v tem seznamu. Omenili bomo le sledeče znane države, kamor se lahko pošilja po pošti blago: Avstrija (nemška) ali Avstrijska republika, Bulgarija, Čehoslovaška, Nemčija, Italija, Poljska, Rumunska, Grška in celo Turčija.

Marsikdo je bil srečen in vesel, če je zamogel poslati svojem v domovino za letošnje priuhe kako maleenkost po pošti. Od 11 funtov težkega zavitka znaša poštnina iz San-Franciska do cilja samo \$1.34, ali 12c od funta. Marsikdo se čudi in maha z glavjo. Čemu pa še v Jugoslavijo ni paketa pošta dovoljena! Zato, ker se za isto Jugoslavija sama ne zanima. Ali ima morda vsega v izobilju? Ako bi se slavna jugoslovaška vlada malo pobrgala za to, bi ne bilo ameriškim Jugoslovanom potreba plačevati po 18—20c od funta raznim špedicijskim tvrdkam. Če bi bila paketa pošta med Jugoslavijo in Ameriko zopet v prometu, bi gotovo poslali samo ameriški Slovenci na tisoče takih zavitkov, in skupni vrednosti več milijonov kron. Razni kabinetni ministri v Belgradu pa, namesto da bi rešili to važno vprašanje, se pripravajo rajši za veliko manj važne stvari. Mi smo docela poučeni, da nosi pri tem krivdo edinole jugoslovaška vlada. Amerika je že ponudila Jugoslaviji svojo tozadevnomopoš; bila je amer. poštna oblast je pri volji pošiljati take zavitke tudi v Jugoslavijo, pa je dobila iz Belgrada odgovor, da jugoslovaška vlada, oziroma poštna uprava ne more garantirati za sigurno dostavljanje ter izročitev teh zavitkov naslovljencem. To je v resnici piškav odgovor. Čemu pa jamčijo Bulga-

rja, Turčija, Poljska, nemška Avstrija? — Da, v tej zadevi gre prvenstvo Jugoslaviji, da je zadnja med zadnjimi.

Naše iskrene želje in želje vseh ameriških Slovencev so, da bi jugoslovaško poslanstvo v Washingtonu sporazumno z belgrajsko vlado ukrenilo pri poštnem departmantu Združenih držav potrebne korake za uvedbo paketne pošte.

Ponovna grozodejstva Turkov.

Noben narod na svetu ni tako bestialen in krvočeln, kakor so Turki. Največje veselje Turka je, če more svojega bližnjega (kristijana) trpinčiti še tako na grozovit način; saj mu bo po Alahovem zahtudu dotičnik stregel v turških nebesih. Ni čudo torej, da se hoče civilizirana Evropa za vedno iznebiti tega zverinskega naroda.

Koliko grozodejstev in klanja so povzročili baš Turki v minuli vojni, to presega že vse meje. Ni jim zadostna šola, da so jih zavezniški premagali, čeravno so jim stale na strani Nemčija, Avstrija in Bulgarija, ampak pešiča preostalih Turkov hoče zdaj ta poraz zopet krvavo masčevati nad ubožimi in nedolžnimi Armečci. Res, grozne so številke nesrečnih Armecev (katolikov), katere so Turki zadnja leta masakrirali. Pripoveduje se, da je pri teh pogromih umrlo najmanj ena polovica armenskega ljudstva. Krivonosni turški tringoi niso prizanašali ne starem, ne ženam in ne dojenčkom; zfto pa zaslužijo tudi, da zavezniški z njimi enkrat za vselej obračunajo.

Zadnji pogrom Turkov na Armenec so je vršil šele pretečen mesec. Neki dopisnik čehiške "Tribune", živeč v Aleppo poroča o teh grozodejstvih sledeče:

Ko so Francozi evakuirali armensko mesto Marash, je bilo to mesto skoro do cela porušeno od Turkov. Nesrečno domače ljudstvo je bilo prepuščenjo milosti in nemilosti teh tringov. Po cestah tega mesta sem opazil na tisoče obupanih možkih, žena in dece; nekateri izmed teh so ležali kar na prostem sestradani in izmučeni do smrti; brez hrane, obleke in zdravniške pomoči; ta čas je bila v tem mestu še ostrja zima. Skupno število Armecev, ki so postali psonovna žrtev turških grozodejstev se računa na deset tisoč.

Med temi je bilo ubitih tudi dosti Amerikanecv, ki so delovali pri Rdečem križu in drugih dobredelnih zavodih; k sreči se je nekaj nad 20 izmed teh rešilo. Nad 2500 armenskih begunov še je rešilo s tem, da so pribežali v bolnišnice, nad katerimi je vihrala ameriška zastava.

Ti begunci pripovedujejo sedaj o nepopisnih zločinih, katere so počenjali Turki. V času med 21. jan. do 6. februarja tega leta, ko so se vršile ponovne masakre, so Turki s silo vdrli skozi strehe sedmero armenskih cerkev. Ti zverinski tringoi so ulivali skozi streho petroleje na zbrane vernike v cerkve, ki so do tal pogorele; pri tem je našlo strašno smrt nad 3000 Armecev.

Ko so Turki bombardirali mesto Marash, je bilo ubitih okrog 6000 Armecev. Armeceem so priteklo tedaj na pomoč francoske vojaške čete in odvedle iz gorečega mesta okrog tri tisoč oseb; vsled glada, mraza in strahu jih je na potu umrlo nad 1000.

Boj je nastal vsled tega, ker je 2000 mož broječa francoska armada obkolila mesto ter zahtevala izročitev turškega župana, policijskega načelnika, blagajnika in še več drugih vladnih uradnikov onega mesta. Sedem izmed teh so kasneje Francozi izpustili zopet na prosto. Nastop Francozov je tako razburil domačine-Turke, da se je kmalu zbrala skupaj do 4000 mož broječa turška družal, ki je hotela Francoze pognati v beg. Turki so imeli v tem boju 6 topov ter 80 strojnic. Učinki obstreljevanja so bili grozni. Da rešijo Turki svoje žene in otroke, so jim dali še pravočasno znamenje k begu; a nesrečne armenske stanovalec so pa prepuščili usodi. Boj med Turki in Francozi se je šele jenjal dne 8. februarja, ko so prihitele nove francoske čete iz Slezijske na pomoč. Turki so bili pri tem do cela poraženi.

Važno za vsakega čhana!

Ako ste se preselili in premenili svoj naslov, naznanite to tajniku (ici) krajevnega društva; ne naznanjate pa premenbe naravnost upravništvu "Glasila". Na taka pisma se upravništvo ne bo oziralo.

Čudežni križ.

Dolnjefrankovska pripovedka.

V prijazni Ašafski dolini, kake pol ure od Ašafskega gradu, stoji precej strm, za gozdom porastel grič, ki nosi nekaj razpadlega zidovja. To je vse, kar je preostalo od porušene graščine "Okroglo", domovja bogatih plemičev istega imena — in vendar so ti polrazpadli ostanki častni svedoki najnežnejše zaročenske ljubavi.

V začetku 13. veka je bival na Okroglem vitez, ki je imel sicer več sinov, a le eno hčer. Bila je rano umrla materi podobna in že očetova ljubljenska; s svojo milosrčnostjo in ljubeznivostjo si je pridobila i srea svojih bratov, in blagoslov in ljubezen vseh ubožcev v okolici.

Vid Perjanec, mlad pošten vitez iz soske, je bil z grajsko gospičo zaročen. Združil naj bi ju i cerkveni blagoslov, kakor hitro bi bila skonečana vojna, koje se je moral vitez vsled vojne dolžnosti ideležiti.

Naposled se je i to zgodilo; zmagoslavno in radostnega srca se je vrnil Vid s svojimi hlapeci na dom; kako tudi ne — saj se je imel njegov srečen povrat skupno veselo svatbo obhajati. — Kako radostno je frfrala zastava v juranjem vetru, kako jasno so zveale trobente po dobrih, kako lahko dirjali vranci proti domu! Kmalu je dospel Vid do Okroglega. Že je začul pozdrav, ki mu ga je pošiljal rog stolpnega čuvaja — in visoko v linah se je pokazala ljubka podoba njegove neveste, ki je mahljala z belim robcem ženinu ljubezni pozdrav.

Tedaj so vzkpeli srce in čuti mladenki nasproti in mladi vitez je zabil, da treba iskremu vranu tesne uzde na strmem potu; konj se spodtakne in Vid strmoglavi na tla, ter v svoji težki viteški opravi tako nesrečno zadene ob skalo, da na mestu mrtev obleži.

Skoz grajska vrata, ki so bila v slovesen sprejem ženina vsa s svežim zelenjem okinčana, so ponesli žalujoči hlapeci na suličnih drogih mrtveca.

Grajska gospiča, dasi neizmerne boli potrta, je prenašala svojo usodo verno in vdano Na skalovju, ki je pilo kri njenega ženina, je dala postaviti križ s podobo onega, ki je za grehe sveta prostovoljno umrl najkrenkejše smrti.

Ako jo je zmogla njena bolečina, je obiskala križ in prosila čudi v vroči molitvi vsemogočnega za pokoj duši umrlega, in v pokoj svojemu srcu. Odkrle se je svetu in vstopila v red cisterzijanski v Lou, kaferi samostan so plemiči z Okroglega malo prej, l. 1218, ustanovili.

A z deklicjo je izginita nenkrat vsa radost iz gradu; saj je hranil ta le žale spomine. Zato so ga plemiči ostavili in si sezidali nad Menom nov dvorec, ki se je zval spočetka tudi Okroglo, a je kasneje izpremenil svoje ime. Staro Okroglo pa je polagoma razpadlo.

Preprosto ljudstvo imelo je z usodo grajske gospiče nagloblje sočutje. Spoštljivo so se ji ogibali ljudje, ko je pohajala h križu in upogibali iz dalje z njo vred svoja kolena in skupno dvigala se je njihova molitev k nebu. Saj so bili svedoki, kako žudovito okrepljena se je povračala domov — in ko se je zaprla kasneje v samostan, postal je križ zavetje mnogim trpinom. In kako jih je mnogo našlo in jih nahaja še dandanes tolažbe v duševnih in telesnih bolih po molitvi pred onim križem, ki je prejel vsled tega ime "Čudežni križ". Napis na njem, ki ga je pa čas že skoro do cela zbrisal, glasi se: "Na tem mestu našel je smrt plemenit mož Vid Perjanec. Bog bodi milostljiv njegovi duši! 1221."

Zakonski stan je sola, kjer se ženske vezbajo v izpoznavanju možkih.

Če bi hotel kak mož vse izvršiti kar žena od njega zahteva, bi moral živeti par sto let.

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.

Telefon 1048.

od ustanovitve do 1. februarja 1920 skupna izplačana podpora \$1,732,129.36

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Joseph Sitar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 I. podpredsednik: Math. Jerman, 332 Michigan St., Pueblo, Colo.
 Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway St., Joliet, Ill.
 Duhovni vodja: Rev. Francis J. Aiba, 620-10 St., Waukegan, Ill.
 Pooblaščenec: Ralph F. Kompare, 9208 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.
 Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Josip Dunda, 704 North Raynor Ave., Joliet, Ill.
 Martin Nemanich, 1900 W. 22 St., Chicago, Ill.
 Math Kostainsek, 302 No. 3rd Ave. West, Virginia, Minn.
 John Mravintz, 1107 Haslage Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
 Frank Francić, 311-2nd Ave., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael J. Kraker, 719 E. 3rd St., Anacosta, Mont.
 Geo. Flajnik, 4413 Butler St., Pittsburgh, Pa.
 Anton Gregorich, 2112 W. 23rd St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Anton Burgar, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
 Joseph Russ, 6517 Bonna Ave., N. E., Cleveland, Ohio.
 Frank Flenel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILO K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill. Telefon Canal 2487.

Va pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavne tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill., dopise, društvena vesti, razna naznanila, oglase in naročnine pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

URADNO NAZGANILO.

URADNI POPRAVEK.

V mojem poročilu, predloženem gl. odboru K. S. K. Jednote pri seji 21. januarja t. l. in pozneje priobčenem v "Glasilu" št. 4, omenil sem o finančnem napredku, katerega je imela Jednota tekom leta 1919. Pri tem sem omenil, da se je treba za lep napredek zahvaliti v prvi vrsti članstvu Jednote, ki je čeravno s težavo, mirno in radovoljno prenašalo veliko breme in skozi 10 mesecev plačevalo posebno doklado. V tem se je vrnila neljuba tiskovna pomota, katero tem potom popravljam in potrjujem, da je članstvo Jednote plačevalo posebno doklado od 1. februarja do 31. decembra 1919, ali skozi 11 mesecev in ne 10 mesecev, kakor je bilo objavljeno. Cenjeno članstvo prosim, da blagovoli to vpoštevati, posebno pa še one, ki dolžijo ali sumničijo društvene uradnike (ice), da so za en mesec doklado spravili(e) v žep. Posebna doklada je bila razpisana za dobo 11 mesecev.

Za glavni urad K. S. K. Jednote:

JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

Pred nekaj časom sem uradno naznanil v "Glasilu", da je odprta doba za razmotrivanje v prilog prihodnje konvencije. V zadnji številki Jednotinega "Glasila" čital sem pod tem zaglavjem priobčeni razpravi od brata Franka Gorenc, zastopnika društva št. 11, in od brata Josipa Kemfelja, tajnika društva št. 145. Čast in priznanje obema, ki sta se prva oglasila k razmotrivanju. Ponovno apeliram na cenjeno članstvo Jednote, da se požuri in prične z razpravami, ki so važne za prihodnjo konvencijo. Ne odlašajte na zadnji teden dragi sobratje in sestre! Pričnite takoj! Več razmotrivanj ko bo priobčenih v "Glasilu", laglje bo delegaciji pri prihodnji konvenciji delati v korist in napredek celokupnega članstva. Veliko dela čaka zborovalec prihodnjega glavnega zborovanja. In če hočemo, da se pri prihodnji konvenciji rešijo točke v zadovoljstvo članstva, da se konvencija zaključí v kolikor mogoče kratkem času, pridite na dan z idejami, namsveti in priporočili. Pričnite z razpravami takoj, ne odlašajte na poznejši čas. Vsaketi, ki ima kaj koristnega, dobrega in potrebnega priporočati, naj izrazi svoje misli potom "Glasila", kajti le na ta način bo mogoče zborovalec pri prihodnji konvenciji odobriti točke, ki bodo v zadovoljstvo in korist članstvu Jednote.

Upajoč, da se bo cenjeno članstvo odzvalo temu apelu,

ostajam z bratskim pozdravom,

JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

Vsled ogromnega dela, ki se nakopiči v glavnem uradu koncem in početkom vsakega leta radi številnih računov in poročil, ki jih je treba izgotoviti na državne zavarovalniške oddelke, zaostalo je precej dela, katerega ni bilo pri najboljši volje mogoče pravočasno izgotoviti. Med tem zaostalim delom je bilo precejšnje število certifikatov, ki so bili za izgotoviti in ravno tako so zaostale tajnikom in tajnicam pripadajoče nagrade za pridobivanje članov in članic Mladinskega oddelka za leto 1919. Vsi zaostali certifikati so bili tekom tega tedna izdelani in razposlani na društva. Ravno tako sem izdal čerke v pokritje prej omenjenih nagrad in jih izročil bratu blagajniku, da jih razpošlje na društvene zastopnike(ice). Čerki so napravljeni na tajnike in tajnice, ki so opravljali(e) tajniške posle koncem minulega leta. Vsled tega se prosí društvene zastopnike, da iste blagovolijo izročiti osebam, na katere so izdelani. Slučajno, da so se tajniki enega ali drugega društva tekom lanskega leta menjali, prosim, da se nagrade razdeli po številu otrok, ki jih ta ali oni tajnik(ica) pridobil(a) za vstop v Mladinski oddelek. Društvom, ki so pridobila le po enega otroka, se ni nagrade izplačalo, toda vsem onim, ki so pridobili po dva ali več otrok, izdal sem čer v pokritje določenih nagrad.

Ker so razpisane nagrade tudi sedaj v veljavi, zaradi tega toplo priporočam, da se cenjeni tajniki(ice) zavzamejo in pridobijo kolikor mogoče veliko število mladih in čilih udov v Mladinski oddelek, kajti ravno v tem oddelku je največja in najboljša garancija napredka in dolgotrajnega obstanka naše dične Jednote.

K sklepu izrekam najprisrčnejšo zahvalo vsem članom in članicam, ter posebno še društvenim uradnikom(icam) za naklonjenost in prijaznost, katero so mi skazali z mirnim potrpljenjem, dobro vedoč, da je bilo vsled ogromnega dela nemogoče točno odgovarjati na vsa vprašanja in izgotoviti vse delo na enkrat. Večino zaostalega dela se je sedaj spravilo izpod rok in poslovanje se bo vršilo zopet redno in točno.

Beležim s spoštovanjem vdani Vam sobrat

JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

Izkaz starosti članov in članic K. S. K. Jednote koncem leta 1919 ter njih zavarovalnina.

Razred A in B skupaj.

Številna starost članstva	Število članov in članic	Zavarovalnina
16	137	128.750.00
17	127	114.750.00
18	147	139.000.00
19	113	104.500.00
20	121	109.250.00
21	126	116.500.00
22	148	132.500.00
23	189	163.750.00
24	241	211.000.00
25	257	229.500.00
26	260	236.750.00
27	260	230.000.00
28	290	256.500.00
29	338	292.500.00
30	408	358.500.00
31	414	360.000.00
32	413	364.000.00
33	454	395.000.00
34	469	413.500.00
35	465	393.250.00
36	456	395.250.00
37	426	364.000.00
38	472	416.000.00
39	436	370.000.00
40	376	320.000.00
41	392	332.250.00
42	353	303.750.00
43	332	296.000.00
44	350	306.250.00
45	285	240.250.00
46	288	242.750.00
47	211	177.000.00
48	242	208.250.00
49	239	210.250.00
50	222	192.000.00
51	206	177.250.00
52	213	181.250.00
53	160	143.500.00
54	140	120.500.00
55	116	97.500.00
56	128	115.000.00
57	99	88.500.00
58	62	57.500.00
59	68	59.000.00
60	48	44.000.00
61	35	31.000.00
62	37	34.000.00
63	28	23.500.00
64	22	20.500.00
65	12	10.000.00
66	11	11.000.00
67	10	9.000.00
68	5	3.500.00
69	9	7.000.00
70	1	1.000.00
71	1	1.000.00
72	4	3.500.00
73	1	500.00
74	1	500.00
75	1	1.500.00
11.885		\$10,364.500.00

Številna starost članstva	Število članov in članic	Zavarovalnina
16	137	128.750.00
17	127	114.750.00
18	147	139.000.00
19	113	104.500.00
20	121	109.250.00
21	126	116.500.00
22	148	132.500.00
23	189	163.750.00
24	241	211.000.00
25	257	229.500.00
26	260	236.750.00
27	260	230.000.00
28	290	256.500.00
29	338	292.500.00
30	408	358.500.00
31	414	360.000.00
32	413	364.000.00
33	454	395.000.00
34	469	413.500.00
35	465	393.250.00
36	456	395.250.00
37	426	364.000.00
38	472	416.000.00
39	436	370.000.00
40	376	320.000.00
41	392	332.250.00
42	353	303.750.00
43	332	296.000.00
44	350	306.250.00
45	285	240.250.00
46	288	242.750.00
47	211	177.000.00
48	242	208.250.00
49	239	210.250.00
50	222	192.000.00
51	206	177.250.00
52	213	181.250.00
53	160	143.500.00
54	140	120.500.00
55	116	97.500.00
56	128	115.000.00
57	99	88.500.00
58	62	57.500.00
59	68	59.000.00
60	48	44.000.00
61	35	31.000.00
62	37	34.000.00
63	28	23.500.00
64	22	20.500.00
65	12	10.000.00
66	11	11.000.00
67	10	9.000.00
68	5	3.500.00
69	9	7.000.00
70	1	1.000.00
71	1	1.000.00
72	4	3.500.00
73	1	500.00
74	1	500.00
75	1	1.500.00
3.170		\$2,675.750.00

Iz predstoječega poročila je razvidno koliko članov in članic je bilo koncem leta 1919 starih 16 let, 17 let, 18 let itd. Ravno tako je razvidno tudi koliko zavarovalnina je značal vsak starostni razred.

Članstvo razredov A in B (ali skupno članstvo) je bilo koncem dec. 1919 staro od 16 do 75 let. Povprečna starost je bila 37.29 let.

Članstvo razreda B je bilo koncem leta 1919 staro od 16 do 53 let. Povprečna starost članstva razreda B značala je koncem minulega leta 29.34 let.

Povprečna starost celokupnega članstva se je zelo povoljno znižala in to vsled častnega števila novopristopilih članov in članic tekom lanskega leta.

Nadejam se, da se bo povprečna starost celokupnega članstva še bolj skrčila in to je mogoče le, če se pridobi večje število mladih in čilih udov. Vsled tega priporočam, da se vsa cenjena društva podvizajo in pridobivajo nove člane in članice.

Z bratskim pozdravom,

JOSIP ZALAR, gl. tajnik.

Joliet, Ill. 5. marca 1920.

IVERI.

Ljubezni pijanega mladeniča strezne — zakon.

Predno dajeh lačnemu siromaku kake nasvete, potolaži ga s kosom kruha.

Kdor hoče doseči uspeh, se mora zaljubiti v — delo.

Nekatere osebe delajo drugim priložnosti do obogatjenja.

Kdor kupi kako mulo, ne sme biti varen pred breami.

Podjetnost je mladika cepljena na drevesu skušnje.

Prepričanje in zaupanje premakneta celo skalnato goro, ako jima pri tem pomaga delo.

Marsikdo je že izgubil svojega prijatelja med tem, ko je zasledoval kakega sovražnika.

Ponosnih revežev je dosti na svetu; ponižnih bogatinov pa malo.

Najboljši način za izvršitev kake stvari je, da isto izvršiš dobro.

Nihče ni tako neveden, da bi se ne mogel ti od njega česa pridučiti.

Finančno poročilo K. S. K. Jednote za mesec februar 1920. Assessment 2-20

Dr. števil.	Ass. 2-20	Smrtnina	Poskod.	Podp. Bolniška
	Plačali na	Izplačali		
1	256.97			
2	531.51	\$1,000.00		
3	182.32			
4	139.81			
5	176.59			
7	597.88	1,000.00		
8	138.59			
10	23.77			
11	77.31			
12	334.96	1,000.00		
13	68.93			
14	254.16			
15	214.16			
16	168.86			
17	30.96			
20	73.28			
21	80.80			
23	52.25			
24	11.89			
25	576.00	125.00		
29	426.54			
30	365.37	\$100.00		
32	85.26			
33	186.43			
38	118.15			
39	19.68			
40	146.75			
41	122.52	1,000.00		
42	170.38			
43	166.87			
44	279.54			
45	61.79			
46	55.40			
47	133.83			
49	79.94			
50	357.75	300.00		
51	66.46			
52	134.78			
53	228.29	50.00		
54	71.68			
55	122.84			
56	227.11			
57	128.19			
58	92.80			
59	248.58			
60	75.60			
61	142.40			
62	29.02			
63	247.31			
64	124.24			
65	173.92			
67	77.26			
69	31.43			
70	126.06			
71	20.21			
72	113.56			
73	55.29			
74	78.48			
75	64.32	1,000.00		
77	224.06			
78	226.07			
79	93.57			
80	190.05			
81	230.08			
83	43.66			
84	26.66			
85	66.84			
86	63.70			
87	143.00			
88	49.85			
89	164.77			
90	30.85			
91	153.86			
92	99.60			
93	182.79	400.00		
94	49.33			
95	91.44			
97	29.51			
98	80.10			
100	25.00			
101	71.95			
103	111.13	500.00		
104	91.01			

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

UMOR NA GOLOVCU.

Pustno soboto 14. febr. t. l. se je zgodil na Golovcu v Ljubljani strašni zločin. Učiteljčenišnik Mirko Perko je zastrupil 17letnega dijaka II. državne gimnazije Antona Budino, sina posestnika in trgovca iz Banjeluke. Gospod dr. Opeka, ki se je sprehal po 5. uri popoldne pod Golovcem, je zagledal ležati mladega človeka, ki se je zvijal v strašnih bolečinah; ljudje, ki so hiteli gledat, kaj kaj da je, so mislili, da je fant božjasten ali pa pijan; na prošnjo dr. Opeke so ga prenesli v hišo na posteljo; dr. Opeka je o celi reči obvestil policijo, ki je preskrbela, da so fanta prepeljali v bolnišnico. Stražniku državne varnostne straže Zbucelcu je Budina v strašnih bolečinah povedal, da ga je Mirko Perko spravil na Golovcu, čes da pride ta dva punci tja. Na Golovcu mu je dal jesti slaščico, katere je bila zelo grenka. V bolnišnici je Budina v grozljivih bolečinah umrl. Policija je že ponoči izvedla veliko delo. Dognali so, da stanoje Perko pri gospodu P. na Rimski cesti. Hišo so zastražili; ob pol 6. uri zjutraj so Perka, ki je lep, postaven fant, temnih las, odvedli na policijsko ravnateljstvo. Poizvedbe in ugotovitve dejanskega položaja je poveril g. ravnatelj policijskega ravnateljstva policijskemu nadzorniku g. Jožefu Habetu, kateri je pričel zaslišavati priče. Delal je moder- no, skoraj ameriško. Ko je ena priča povedala ime druge, je že hotel detektiv po njo. Do 4. ure popoldne je bil dejanski stan že takorekoč po prejših popolnoma ugotovljen. Ob 4. uri 5 minut so pripeljali detektivi Mirka Perkota. "Ali veste, zakaj ste tu?" — "Ne vem, zakaj ste me prijeli." — "Ali vam vest ničesar ne oči- ta?" — "Nič." — "Kje ste bili v soboto okoli 5. ure popoldne?" — "V kavarni Zvezda, tam pri tisti mizi v temnem kotu." — "Prija- telj, ravno takrat sem pri tisti mizi sedel jaz in vas pri tej mizi nisem videl." — Priče, katere so videle spremeljevalca Budine pod Golovcem, so pripravljene, da agnoseirajo tistega, ki je dal na Golovcu jesti ranjkemu šau- mprole. Kriminalni uradnik zapo- ve Perkotu, da naj obleče sivo suknjo, da naj si ovijne šal okolu vratu in da se pokrije s klobu- kom; nato mu reče: "Zdaj pride- jo priče, ki so vas videle večerj pod Golovcem takrat, ko vi pra- vite, da ste sedeli v kavarni Zve- zda, kjer, kakor sem vam že pove- dal, takrat niste bili." Tiho se iz- izvije iz ust Perkota, emilioni pri- vije iz ust Perkota: "Bil sem ta- krat jaz pod Golovcem. Jaz sem ga (šepetajoč) zastrupil. "Solze ga oblijejo. Kriminalist mu me- hko reče: "Ali hoteliste precej o- lajšati svojo vest, ker ste storili grozen zločin, ali hočete še zbi- rati svoje misli?" — Precej izpo- vem." — In vsedel se je na stol in pripovedoval, kako je prišlo do tega, da je slovenski dijak za- strupil na pustno soboto leta 1920. Na Golovcu slovenskega di- jaka.

"Dne 1. svečana je prišel v Ljubljano znanec iz žirovskih brdov. Povabil me je k Figov- cu. Dva litra vina sem spil. Vpra- šal me je, če je kaj veselje večer. Rekel sem mu, Klemenčič se menda piše, da ho zvečer pla- ninski ples, in da bi šel na njega, če bi imel denar. Klemenčič mi je nato dal 200 kron za moje kolo (vredno je najmanj 1000 kron); na veselico sem povabil tudi svo- jega dekleta Slavico D. 15- letno dekle, ki pa ni prišlo. Od gospodarja, pri katerem stanuj- jem, mi je izposloval Klemenčič dovoljenje, da smem zvečer z njim; 160 kron sem zapravil; to- varšem dijakom sem plačeval, saj ni imel nihče denarja, tudi Klemenčič je pil. Zjutraj je Klemenčič odpeljal kolo. Oče mi je pisal ostro pismo, ker sem ko- lo prodal. Mislim, kako bi zo- pet prišel do kolesa. Na prome- nadi sem bil predstavljen Budini. Kazal mi je veliko dolarjev in me nagovarjal, da mu naj preskrbim srebrnih kron. Sklenil sem, da ga zastrupim, drugih moralnih sredstev se nisem hotel poslužiti, ker sem se bal, da ne bi bil Bu- dina močnejši, kakor jaz.

Bral sem kriminalne šund-romane, hodil v gledališča in na ples. V cerkev nisem hodil. Šof-erju Antonu Koleši sem naročil, da naj mi izposljuje dovolilnico za nakup strihnina, čes da me je za strup naprosil neki lovec iz Poljske doline za zastrupljenje lisic. Pri ljubljanskem mestne magistratu si je izposloval Kole- ša dovolilnico za nakup strupa pod pretezo, da bo z mišnico za- strupil podgane. V soboto sem kupil strihnin, ki je stal 75 K. v četrtki sem se pa že dogovoril z Budino, da greva v soboto popold- ne na Golovec, kamor bosta pri- šli tudi dve punci. Da sem kupil strup, sem si izposodil od svojega tovariša dijaka 100 K. Kupil sem dve "šavmroli", natresel na eno strihnin in dal šavmroli jesti. Mi- slil sem, da se bo precej zgrudil mrtev na tla, pa se ni. Šla sva po hribu doli; ko sva prišla do ljudi, sem se odstranil z izgovorom, da grem po zdravnika. Šel sem na- zaj na Golovec, nato sem šel do- mov in zaspal, dokler niso prišli po mene." — Tako približno je opisal dejanje mladi zločinec Mirko Perko.

Budina, nesrečna žrtev po de- narju hlepečega Perkota, je imel veliko denarja, ker je za očeta po njegovem naročilu v Ljubljani naročeval in plačeval blago.

Pogreb nesrečnega Budine je bil 17. febr. popoldne iz mrtni- nice v bolnici na pokopališče k Sv. Križu.

"Slovenec."

Umrla so v Ljubljani: Marija Cotman, občinska uboga, 80 let. — Anton Goršič, delavka, 26 let. — Frančiška Rožanc, tesarjeva žena, 50 let. — Marija Okorn, žena pol- sluge, 48 let. — Marija Ile, hiral- ka-kočarica, 82 let. — Peter Per- kon, begunec, 73 let. — Valentin Klešnik, učitelj, 64 let. — Ana Nabernik, žena umirov. magistr. oficijanta, 62 let. — Josip Bitenc, zasebnik, 82 let. — Anton Šarc, hlapec, 68 let. — aRjko Nahtigal, sin vseučiliškega profesorja, 9 let. — Jerica Mlekuž, zasebnica, 68 let. — Josip Semerad, mestni ubožec, 54 let. Fran Poljanec, biv- ši postrešček, 71 let.

Umrli je 17. febr. g. Andrej Bohinc, lekarnar na Tržaški centi. Pokojnik je podlegel zavratni bo- lezni v najlepši moški dobi. Bil je dober narodnjak, ki je užival splošne simpatije. Blag mu spo- min!

Umrli je 17. februarja popold- ne ob 6. uri v Ljubljani, Vodni- kov trg št. 4 Terezija Svetina, se- stra preč. g. kanonika in profes- orja dr. Svetine.

Umrli je hčerka edinka Mira gospodu podpredsedniku višjega deželnega sodišča v Ljubljani dr. Antonu Rogini. Rajnica je študi- rala medicino v X. semestru v Pragi in tudi v Pragi umrla na španski bolezn.

Umrli je v Seničici pri Medvo- dah ga. Ivanka Švajcer roj. Trampuš, soproga orožniškega

Oče in sin izginila pod ledom. Dne 8. feb. se je na Bohinskem je- zeru ponesrečil 78 let stari Janez Cvetek. Ko je šel domov, se mu je blizu doma vdrl led. Na njegove klice je prihitel 33 let stari sin Jakob očetu na pomoč. Med tem je oče izginil in za njim je izginil še sin. Dospel ju še niso dobili.

Bivši častnik morilec. Te dni so našli na Dunaju v IV. okraju um- orjeno in oropano 65 let staro Angeliko Štefiansko-Weingardov- o. Policija je izsledila in areti- rala zločince. Zločinka sta bivši rezervni poročnik Viktor Strniša iz Radeč pri Zidanem mostu in bivši častniški namestnik Karel Gebauer. Strniša je z rokami u- dušil starko, med tem pa si je Gebauer. Strniša je z rokami us- tarka imela shranjenega. Bilo je to 2000 K, ki sta jih lopova na to- takoj zapravila.

NEUOVANO POSTOPANJE S NASIMI UJETNIKI.

Ljubljana, 10. februarja Jugo- slovanski vojni ujetniki, ki se vračajo iz Italije, pripovedujejo neznašljive strahote, ki so jih morali prestati v ujetništvu. Podna- rednik Janko Jež, ki je dal svoje doživljaje tudi na uradni za- pisnik, opisuje ravnanje Italijan- ov z našimi ujetniki takole: Največ trpljenja sem moral pre- stati v taborišču Forto Begato pri genovskem zalivu. Bil je to star zapuščen grad na visokem gričevju z razgledom na morje. Hrano smo si morali nositi ujet- niki sami po strmi poti, za katero smo rabili dve pri, obtovorjeni s 30 do 50 kg. Med potjo si nismo smeli niti oddahniti. Najbolj nas je soyrzalil in pretepal neki škilja- sti in šepavi bersaghere, ki nas je vedno priganjal k delu z besed- ami: "Subito, subito! Se non farete si trovano le ossa dei Tri- politani!"

Kdor je prišel v te ječe, ki so bile 19 metrov globoko pod zem- ljo, je bil skoro zapisan smrti. Te ječe so bile štirioglati prostori pod trdnjanskim dvoriščem. Ede- na svetloba je prihajala vanje skozi mreže, skozi katere se je od- kala deževnica. V teh ječah nas je bilo vedno po 5 do 10 skupaj. Na tleh so bile človeške kosti, o katerih so nam pripovedovali I- talijani, da so od turških ujetni- kov iz tripolitsanske vojne, ki so to- dot poginili od lakote. Ako smo spali, so nas ogrožale velike pod- gane, tako da je moral vedno e- den izmed nas čuti, kadar so dru- gi spali. Spali smo itak le po dne- vi, ponoči smo hodili po ječi. V- takem zapornu je bil tudi nare- dnik Vinko Vogrine, bivšega 87 pešpolka, doma s Štajerskega, ki je govoril z nekim turškim mare- šalom (nekak narednik). Ta se je nahajal v zapornu še izza tri- politanske vojne ter je popolnoma osivel, silno postaren in oslabel. Brili smo se z žlicami, ki smo jih sklepali in brusili s kamni. Z vr- ha trdnjave do trdnjavskega dvo- rišča je bilo 240 stopinj. Kuhalo se je na dvorišču. Ko je bilo da- no znamenje k obedu, smo se vsi- li kakor raj čebel v velikanski na- gličji po teh 240 stopnicah, da ni- smom prišli prepozno, ker je bil vsakdo, ki je malo zakasnil, te- pen z žilavko, obenem je bil pa zaradi tega kaznovan tudi naš podčastnik.

V tej trdnjavi sem bil od 17. febr. do 18. marca 1918. Potem, ko so začeli zbirati Slovence za prostovoljske legije proti Avstri- ji, se nam je godilo nekoliko bol- je. — Narednik Malovrh, gostil- ničar v Kamniku, ki je bil pri ne- kem delavskem oddelku (distac- emento) v Viciri (Sicilija) mi je pripovedoval naslednje:

Pri našem delavskem oddelku je bil med drugimi Jugoslavani tudi neki žnidar Anton iz Vodje pri Kamniku. Bil je brez čevljev in ker bos ni mogel delati, je prosil stražarja, naj ga pusti k- poveljstvu, da tam prosi za čev- lje. Stražnik mu tega ni dovolil. Nato se je žnidar obrnil na go- spodarja, pri katerem je bil s še par drugimi tovariši zaposlen, za dovoljenje, da bi smel iti dru- gi s svojim tovarišem, nekim korporalom k poveljstvu po obu- tev. Ko ju vidi drugi dan gospo- darja zapuščati hišo, zažvižga stra- žnik. Žnidar in oni korporal sta korakala ob zidu drug za drugim. Stražnik ustrelil za njima in oba se zgrudila. Korporal je na me- stu umrl, žnidar pa je živel še 13 dni. Bil je zadet skozi trebuh. Prosil je neprestano, da bi ga o- perirali, pa ga niso hoteli.

Javni plesi prepovedani. De- želna vlada za Slovenijo je za do- bo do Velike noči prepovedala vse javne plesne. Dopustne so le na vabljene goste omejene plesne prireditve, ki nudijo odraslim osebam dostojno zabavo. Sred- nješolecem je udeležba tudi na ta- kih plesih prepovedana. Za ples- ne vaje in šole se predpisuje naj- strožje nadzorstvo.

IZ UJETNIŠTVA V ITALIJI.

Nakupe za naš račun je sprva posredoval italijanski podčastnik, ker je vjetnikom prepovedana vsaka zveza z zunanjim svetom. Provizija, ki si jo je zaračunal, je nam ostala navadno neznana, ža- slih pa smo jo s posredovanjem drugega italijanskega vojaka mo- gli kontrolirati. Neki dan nas je na pr. samo pri nakupu fig use- kal kar za 210 lir. Sicer pa so se dogodili slučajji, da so morali do- bavitelji tudi drugim osebam po- veljstva plačevati provizije, za ka- tere so potem vjetnikom seveda zvišali blagovne cene.

Kuhali smo si častniki v prvem stalnem taboru spočetka sami; ravno tako smo sami cepili drva, pomivali kuhinjsko in namizno po- sodo, prali perilo, pospravljali so- be, pomitali hodnike in snajžili stranišča. Italijanski vojakov nam za taka opravila niso dali na razpolago. Zagrabili smo potem danes moderno orožje, zagrozili smo s štrajkom; to je pomagalo, da smo dobili ordonance iz vjetniške- ga tabora za moštvo.

Nekateri znanci, s katerimi smo se pozdravili po vrnitvi iz vjetni- štva, so se predvsem zanimali, kak- o je bilo "tam doli" s tobakom. Tudi v prvem stalnem taboru je to vprašanje prišlo kaj začetkom na vrsto. Polkovnik, ki je kot po- veljnik tabora ob pol 9. zjutraj in- spektiral, ali smo spravili v red "postelje", pomili umivalnike, po- meti sobe in hodnike, stopi v neko sobo, v kateri je bil med drugimi tudi vojni kurat — z gorčico eiga- eto v roki, pomislite kakšen pre- grešek! Odyzame mu cigareto, hoče vedeti, odkod je ima: bali smo se za italijanskega vojaka, ki jo je proti primerni nagradi pri- nesel iz mesta. V poveljstveni pi- sarni so konstatirali, da stoji ne- kje zapisano: vojnemu vjetniku pristoja na dan 1 cigara ali 5 eiga- ret. Gospod polkovnik je z ozi- rom na to besedilo odločil, da ta pristojbina gre samo moštvo, ne pa oficirjem. Tako je implicite bilo kadenje prepovedano tudi našim tovarišem z zlatimi ovratniki v starosti nad 40 in celo nad 50 let, katerih otroci so ob istem času doma smeli celo sredi ceste pušiti, ne da bi se jim bilo hati kazni ka- kor njihovim očetom. Kadili smo pa vendarle, skrivaj, pazec skrb- no, da ni nikjer obležal kak čik, ki bi nas izdal. Dotični poveljnik je tudi odredil, da moramo biti ve- dno v celicah, samo od 10. do 12. popoldne in od 3. do 5. popoldne smemo biti na zaprtem hodniku pred celicami. Dejal je: Čutiti morate, da ste vjetniki.

Ko je strogi gospod polkovnik izročil poveljstvo tabora svojemu nasledniku, ki je nosil eno zvezdo manj, je bilo že toliko bolje, da se nam ni odrekala pravica do kaje- nja, toda hčrtiti smo se morali za tobak pri poveljstvu, intendantci in trafikah, ker se nihče ni čutil dolžan, prodajati ga tudi vojnim vjetnikom in sami nismo mogli di- rektno kupovati. Vtihotapljali pa so ga vendar vojaki v tabor, samo drag je bil, časih celo presneto drag, tako da je glede cene res veljal za luksus, glede kakovosti pa vse prej kot to. Naravno je, da se jih je mnogo moralo zadovoljiti z najslabšo vrsto, katere nihče drug ni maral, polovic tobakove- ga listja, polovic lesa; to se v vo- di izželi, da so izprali nekaj stru- pa, potem osušili in zrezali na drobno, da je bilo mogoče sukati ga v cigarete. Kdor pa niti za to- bak ni imel sredstev in mi mogel premagati kadilske strasti, je list- je in morsko travo namakal v vo- do, v kateri so drugi oprali tobak, in si tako delal tobaki surogat. Ti reveži so že zaradi tobaka vsak dan mislili na domovino.

Pri moštvo je glede hrane in dragih užitkov bila precejšnja raz- lika med tistimi, ki so bili v tabo- rih, in med takimi, ki so v malih skupinah bili komandirani na delo pri posestnikih, industrijskih in gradbenih podjetjih. Prvi so stra- dali, drugi se je godilo boljše ne- katerim celo dobro. Bili so časi,

ko je celo v taborih moštvo dobi- valo vsak dan mesa, seveda ni bilo najboljše, pretežno konservirano ameriško in polenovke. Ker pa niso dobivali drugih potrebnih (masti, olja, soli), je bila tečna pri- prava navadno nemogoča. Hrano so dobivali dvakrat na dan, okoli pol 11. popoldne in 6. ure popold- ne. Razen tega so prejemale kruh; množina kruha je bila v različnih časih in taborih zelo različna, ča- silih po 400 z na osebo in dan, ča- silih samo polovic ali tretjina. Za to- bak je bila trda, ker zaloge niti za civilno prebivalstvo niso zadošale, tabori pa so navadno štelj na tiso- če vjetnikov, s katerih potrebo menda uprava sploh ni računala.

Stan.

Kakor že omenjeno, smo v voj- nem ozemlju v dobi marša preno- čevali na prostem, celo na cesti, v lesenih barakah, potem v skladiš- jih in drugih zgradbah, ki niso na- menjene za človeško bivanje. Stal- ni tabori za častnike so bili name- štjeni v vojašnicah, šolah, samosta- nih, jetnišnicah in tudi v priyatnih hišah, izpraznjenih v ta pomen, ali v barakah, zgrajenih nalašč za to. Jugoslovane so imeli par mesecev v. kastelu Baje, ob vходу v Nea- poljski zaliv; v tistih luknjah je bila prej kaznilnica; kolikor smo slišali, so bili kaznilnici od tam premestili, ker so se vsled vlage in pomanjkanja svetlobe preveč širile bolezni med kaznienici. Čuli smo, da je bivša avstro-ogrška vlada med vojno zagrozila italijanski vladi, da bo podobno bivališče našla za vjete italijanske častnike, ako se tabor v Bajah ne opusti. Italijan- ska vlada je baje ugodila zahtevi, ko pa so se njeni vjetniki po skle- pu premirja vrnili, je zopet name- stila bivše avstro-ogrške častnike v Bajah.

DROBIŽ IZ TRSTA.

Ljubljanski "Slovenec" poro- ča:

Narodna zavest okoličanskih Slovencev v Trstu se je že za ča- sa italijanskega zasedanja močno prebudila. Pred vojno sem bil več let v Trstu, pa sem slišal veliko manj slovenske govornice kakor sedaj, čeprav se trdi, da je naš jezik nevarno javno priznati. Slučaj, ki sem ga doživel dne 10. januarja t. l. je vsekar vreden da se objavi. Ta dan sem se vozil v tramvaju proti Škedenju, kjer sem imel opravilo. Bil je nabito poln, vsled česar sem se poslužil prostora pri vozniku.

Tam je bila tudi gruča Ške- denk, ki se je brččas vračala iz trga. Med seboj so glasno govo- karabinerja-Kalabreja, katere rila. V vozu sta se nahajala dva sta menda delala nevsčeečne opa- zke na to gručo. Na mah konča razgovor te gručo in zaslišim vprašanje nakabinerja: "Čemu se pa smejeta? Kaj ne poznata materinega jezika vajine kralji- ce? Me govorimo ta jezik, umeje- mo pa tudi italijansko, sicer bi vama tega ne mogli sporočiti". Na prvi postaji izstopita ostra- močna karabinerja, kajti vsi smo se, od srea nasmejali korajž- ni Škedenki. Pa pravijo 2000let- na kultura!

Isto popoldne je izstopil na po- molu sv. Karla italijanski čast- nik ter se podal kakor je to pove- dal službojočemu uradniku — v mesto na ogled. Čez nekaj časa se je vrnil na pomol in vprašal istega uradnika, kedaj odide pr- vi parnik proti Ljubljani in če že zamore dobiti vozni listek. Urad- nik mu je le težko dopovedal, da Trst še nima vodne zveze z Lju- bljano in da se bo moral voziti z železnico. Altroče 2000letna kul- tura!

Zvečer istega dne sem obiskal v Narodnem domu prireditve ne- ke narodne družbe. Ko pristopim k blagajni, sem našel v živem go- vorju nekega "tenente" ki je pripeljal dve "dami" na ples. Slišal sem blagajničarko, ki je u- ljudno pa odločno izjavila, da ne sme delati izjem in naj se obrne na odbor ter je hotela pozvati

člana odbora, na kar je pa čast- nik plačal. Pri blagajni sem izve- del, da je hotel "zglihati" za vstopnico.

Ko sem si iz galerije ogledoval dvorano, sem zapazil, da se doti- čni častnik z "damama" odpra- vlja iz dvorane. Iz radovednosti sem hitel k izhodu ter se ravno prišel pravčasno, da sem bil pri- ča, ko je ta gospod zahteval in tudi sprejel vračilo vstopnine v znesku 15 lir, čes, da "dami" ne nappeta primerne družbe. Kaj takega je seveda zmožen odino človek, ki ga obsenčuje 2000let- na kultura in meni je žal, da te- mu vitezu iz "svojega" nisem še nekaj "primaknil."

Kako se zasleduje tihotapci.

Pred senatom, ljubljanske dežel- ne sodnje sedi cela rodbina: Janez Jereb, posestnik na Račevem pri Žirih in njegovi otroci Fran- ce, Frančiška, Marija in Marija- na. Finančna straža je vršila dne 13. decembra l. l. v hiši Janeza Jereba hišno preiskavo po utiho- tapljenih rečeh. Medtem ko je hi- šni gospodar vodil finančna paz- nika Andreja Berginea in Anto- na Šavlja, po hiši, je nadzoroval bolezni med kaznienici. Čuli smo, da je bivša avstro-ogrška vlada med vojno zagrozila italijanski vladi, da bo podobno bivališče našla za vjete italijanske častnike, ako se tabor v Bajah ne opusti. Italijan- ska vlada je baje ugodila zahtevi, ko pa so se njeni vjetniki po skle- pu premirja vrnili, je zopet name- stila bivše avstro-ogrške častnike v Bajah.

da ni treba po hišah krasti in sle- pariti ljudi. Na carinskem uradu se je Janez Jereb 19. dec. branil plačati carino in globo za vtiho- tapljeno blago in je izjavil, da se ne pusti od finančne straže sle- pariti, da kar počenja finančna straža po Žireh, to je čisto rav- barsko. Zaslišanje je bilo velez- nimivo. Straža je zaplenila v hiši veliko blaga, katero je pa bilo večinoma kupljeno v Trébijah, v Žireh in na Vrhniki; le o neka- terih malih množinah se Jerebo- vi niso mogli izkazati s "računi", da ni bilo kupljeno to stran de- markacijske črte. Marija je rek- la, da so jim finančni stražniki rekli: "Tiho tihotapke!" Sin France je igral s harmoniko. Za- govornik Janeza Jereba dr. Kreč: "Pri straži vlada še vedno tisti beriški duh, kakor v Avstriji." — Promestniški senata nadsvetnik Žebre: "Straže, prosim ne napa- dajte!" Slišali smo, da so straže v hiši mirnih ljudi nastavile ha- jonete in prepovedala igrati s harmoniko. Prosi opustilne raz- sodbe. Sodišče je obsodilo Jane- za Jereba v 10. Franceta in Fran- čiško Jereba pa v 5 dnevni strogi zapor v smislu zakona 104, srb- skega kriminalnega zakona; Ma- rija Jereb in Marijana Jereb sta pa bili oproščeni. — Finančna straža ob demarkacijski črti po- stopa precej energično. Naši lju- dje, ki od strani finančne straže prejne čase niso bili navajeni "energičnih" nastopov, ker se je gledalo na to, da nastopa finan- čna straža do strank elegantno, se "energičnim" maniram ne mo- rejo privaditi. eč je res padel iz- raz: "Tiho, tihotapke!" pri hi- šni preiskavi na Račevem, mora- mo to najodločneje pograjati, ker vendar se ne živimo v Ma- cedoniji.

— Nove kronsko — dinarsko novčanice v Ljubljani. Dne 13. febr. so dospele v Ljubljano nove kronsko-dinarske novčanice, ki so namenjene za izmenjavo dose- danjih jugoslovenskih kronskih bankovcev. Ob 10. popoldne so bile pripeljane v več zabojih na tukajšnje podružnice avstro-ogr- ske banke. Skupni znesek ban- kovcev predstavila vrednost 76 in pol milijona kronskih dinar-jev.

John A. Lajevich & Co.
1137 W. 18th Street, Chicago, Ill.
Phone Canal 4116
Prodajamo šifkarte
za najbrže in najsigurneje parnike vseh prekmorskih črt.

Posiljamo
DENAR
v stari kraj
Izdajamo čeke na krone ali dolarje
kateri se lahko izmenja v vsih starokrajških bankah.

Izvršujemo
Odvetniške posle
tukaj in v starem kraju
Izvršujemo prevode in vse posle javnega notarja.

Prodajamo zemljišča
Preskrbujemo posojila in prodajo zemljiških last- ninskih papirjev mortgage, i.t.d.

Uboj v Babni gorici. Na ljubljanskem Barju je letos veliko porok. Barjanskim fantom se zato predobro godi, ker morajo plačevati ženini in neveste naravnost verižne odkupnine: fantje si mislijo, če vsi verižijo, zakaj bi se mi ne povišali "šrange" na Ižanski cesti. Neki nevesti, katera se je izognila "šrange", so doma potem vse razbili; v nedeljo dne 16. febr. so pa zopet dobili od neke neveste 1000 K in še nekaj čez in šli so nato v gostilno Helene Bašček v Babni gorici pit; fantje so plesali in pili do 10. ure zvečer, takrat so se pa, kakor je to že navada pri tako dolgih sejah, zaradi solo-plesa pošteno sprli: a Baškova gospa, ki prepirov ne mara, jih je odslavila iz gostilne; fantje so pa prenesli sejo in prepir na prostor pred gostilno. Konec je bil silno žalosten: Alojzij Vokal, 31 letni posestnikov sin iz Hauptmanee je vrgel na tla Matevž Jarec iz Črne vasi in ga daval; Matevžu Jarec so prihiteli na pomoč fantje Ljudevit in Jožef Jarec iz Črne vasi. Jakob Remžgar in Jože Jernej ter Ivan Modic s Hauptmanee in še drugi; nastopili so s poleni in Alojzija Vokala ubili. Navedeni fantje so že zaprti; njihovo žrtev Alojzija Vokala so pa prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Goriški knezof napaden. "Goriška Kneza" piše: Bilo je dne 23. januarja, ko sta šla prevzvišeni goriški knez in nadškof in njegov nečak, duhovnik g. Nikolaj Sedej, čez Travniki mimo vojašnice podnevu proti domu. Kar prileti iz vojašnice na Travniki kamen, ki je bil umerjen proti gospodoma, in zadene g. Nikolaja Sedeja v čelo. — Kaj naj rečemo k temu? Kaj prvi k temu vojaška oblast? Ali res ne bo človek danes več varen pred napadi niti ob belem dnevu, niti pred vojašnico, kjer vendar stoji celo straža? Odločno obsojamo tako nekulturno in barbarsko obnašanje.

Škofijska kronika. Podeljeno so župnije: Lipoglav, Mariinu Pečariču, župniku v času nemirnosti; Poljanca, Andreju Kraulandu, župniku v Polomu; Draga, Francu Lončarju, škofijskemu tajniku in kaplanu v Ljubljani. — Razpisana je po okrožnici župnja Bohinjska Bistrica do 15. marca t. l.

Osebnost. Dr. Ivan Shvegl, bivši avstrijski konzul v Združenih državah in sedanji poslanec Jugoslovanskega kluba je imenovan za načelnika I. razreda v ministru trgovine in industrije.

Lepa beseda o ljubljanski univerzi. Zagrebška "Domovina" piše: "Kakor smo zvedeli od zanesljive strani, so se na ljubljanskem vsučilišču predavanja že začela. Kakor hitro se je zvedelo, da se osnuje, je njegov proforski zbor začel zbirati proforske in zbral lepo število strokovnjakov in sposobnih ljudi, ki bodo mogli s svojo sposobnostjo in solidnostjo še mnogo bolj konkurirati našim kraljevskim in starega režima. Mnogokot se je pričakovalo, da bodo Slovenci na svoji univerzi protežirali samo svoje pleme in svoje narečje, a stvari stoji čisto drugače. Med imenovanimi profesorji vidimo znanstvenike Hrvatov in Srbov, ki bodo po veljavnih pravilih predavali v našem narečju. Kontrola bo jako stroga in dokaj komplicirana, kar spominja na germansko pedanterijo, a to je v tem slučaju samo hvalevredno. Medicinska fakulteta je tudi že začela z delom, dočim nekatere stališe modroslovne fakultete še niso popolnoma. Toda v poletnem semestru bo vse popolnoma, tudi instituti. Uvide se široka avtonomija po zgledu belgrajske univerze. Vseučilišče je nameščeno v poslopju prejšnje deželne vlade. Tako so Slovenci brez velikega hrupa in reklame postavili zdrav temelj novi jugoslovanski univerzi, a to je velik dogodek za nas vse."

Resolucija gospodarskih organizacij v Ljubljani k valutnemu vprašanju. Z ozirom na kritični položaj, v katerega prihaja valutno vprašanje se je včeraj dne 11. februarja 1920 zborovanje zastopnikov slovenskih gospodarskih organizacij v Ljubljani, ki so po vsestranskem razmotrivanju valutnega vprašanja sklenili sledečo resolucijo soglasno: Podpisane gospodarske organizacije vstajajo na svojem dosedanem stališču

glede valutnega vprašanja ter obžalujejo, da je ministru pri najnovejših odredbah v valutnem vprašanju ignoriralo pozitivne ekonomske razloge, kateri so se navajali s strani gospodarskih krogov kronskega področja, ter izvedlo na škodo jugoslovanske kroge devalvacijski princip kot temelj za rešitev valutnega problema. Vsled tega odklanjajo vsako odgovornost za nepotrebne škodljive posledice, katere morajo vsled tega postopanja neizbežno nastati za naše gospodarstvo in za našo državo. Z izvedbo valutne reforme na način, kakor ga je zamislilo ministru, niti niso odstranjene nepregledne kvarne posledice, katere morajo neodbitno nastopiti v narodnem gospodarstvu in v socialnem življenju. Ako se istočasno z izmenjo jugoslovanske kroge ne vzame iz prometa popolnoma tudi stari bančni dinar, opozarjajo na neizogibno nadaljnjo devalvacijo novo kronsko-dinarske novčaniče, izdane od države v zameno za krogo, v njeni notranji vrednosti napram staremu bančnemu dinarju, s čimur bo bronsko področje po nepotrebni znovali gospodarsko oškodovano. Najodločneje zahtevajo, da se ne izvede nikakoli, niti fiktivna relacija brez Narodnega predstavništva, stoječa na stališču, da je edino parlament poklican, govoriti odločilno besedo v tem najvažnejšem gospodarskem vprašanju. Pozivljajo politične stranke, da v interesu normalnega gospodarskega razvika naše narodne države delajo na to, da se pri reševanju valutnega problema v polni meri upoštevajo gospodarski razlogi, ker je le v tem primeru mogoče napredek in povzdiga našega skupnega narodnega gospodarstva. Nameravana slaba rešitev valutnega vprašanja bi v največji meri ogrozila gospodarsko in politično konsolidacijo naše mlade države. Če se vztraja na izvedbi sedaj nameravane valutne reforme navzlic ponovnim in utemeljenim opozoritvam, so politične stranke poklicane, da odstranijo z odločilnega mesta osebe katere z nepremišljeno valutno politiko ustvarjajo nevarnost velikih perturbacij in političnega razkola v naši mladi, še nekonsolidirani domovini. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani, Slovenska kinetijska družba v Ljubljani, Zveza industrijskecev na slovenskem ozemlju, Pripravljalni odbor zveze trgovskih premijev, Deželna zveza slovenskih obrtnih združenj, Jugoslovanska obrtna zveza, Zadruga zveza v Ljubljani, Zveza jugoslovanskih hranilnic, Zveza upnikov v Sloveniji, Slovensko trgovsko društvo "Merkur", Društvo hišnih posestnikov. "S. N."

Kako bo s sladkorjem. Ljubljana, 15. februarja. Odslek za prehrano objavlja: Radi nepričakovane slabe produkcije v domačih sladkih tovarnah bo dobila Slovenija samo še enkrat majhen kontingent domačega sladkorja. Ta kontingent je sicer že odkazan, vendar ga do sedaj še ni bilo mogoče prevzeti, ker je manjkalo gotovine za plačilo-kupnine. Čim bo gotovina na razpolago, kar se bo, kakor upamo, v kratkem zgodilo, pridt ta sladkor in se bo razdelil sorazmerno na posamezne okraje. Ker je, kakor rečeno, odkazan le majhen kontingent, bo prišla na posameznika le mala količina. Prebivalstvo bo treba odslej oskrbovati s sladkorjem, ki se bo uvažal v prosti trgovini iz inozemstva. Trgovski krogi so se začeli zanimati za uvoz sladkorja. Tako bo ljubljanska tvrdka Anton Krisper Coloniale (imetielj g. ravnatelj Lilleg) konec tega meseca ali pričetkom marca dobila iz Trsta 40 vagonov ameriškega sladkorja, ki ga bo v sporazumu z odslekem za prehrano razdelila na Kranjskem in Koroskem. Cena temu sladkorju bo 35 do 40 kron za en kilogram. Na drugi strani dobi zveza slovenskih trgovcev v Celju ta mesec 20 vagonov sladkorja iz Českoslovaške in s posedivanjem tvrdke Anton Krisper 20 vagonov ameriškega sladkorja iz Trsta, ki se bo razdelil na Štajerskem in v Prekmurju. Tudi cena temu sladkorju bo 35 do 40 kron za 1 kg. Tudi za naprej bodo morali trgovci s sodelovanjem denarnih zavodov dobavljati sladkor in inozemstva, dokler ne bo domača produkcija toliko, da bo krila potrebo domačega prebivalstva. Dobava sladkorja iz inozemstva dandanes ni lahka, temveč zadeva na največje težkoče. Sladkor je treba plačevati v tuji zdra-

vi valuti, ki je seveda zelo draga. Za nabavo tuje valute mora biti na razpolago sedaj mnogo kapitala, ki pa se težko dobi. Radi visoke valute je tudi ena sladkorju seveda tako visoka. — Tako uradno obvestilo. Daleč smo prišli pod liberalno socialistično vlado!

Nadomestilo za ubeglega aretiranca. — Jako značilen slučaj se je zgodil pred kratkim v prisotnosti nekoga kaplana na cesti iz Idrije v Logatec. Dva karabinerja sta imela spremiti tri aretirance iz Idrije v Logatec. Peljali so se z "autocorjere". V avtomobilu so jih odklenili. V Godoviču se je avto za nekaj časa ustavil. Ko se je začel zopet naprej pomikati, je eden aretirancev skočil ven in odnesel pete. Z drugima dvema so nadaljevali pot proti Logatecu. Med Hodešico in Logatecem srečajo nekoga popotnika. Karabinerja ukažejo ustaviti avto, popotnika brez vsakega poviča aretirata, mu odvzamejo legitimacijo in ga prikleneta z drugima dvema. Prisotni kaplan je proti tej krivični aretaciji protestiral, a karabinerja se nista dosti brigala za to. Po prihodu v Logatec je poskusil kaplan zopet interverirati pri službojučem karabinerskem tenejteju. A ta ga je zavrnil, da njegova popolnoma nič ne briga, kaj se je zgodilo, spremljajoči dokumenti se glasiyo za tri aretante, ako je tretji pravi, se bode že v Trstu videlo. Zagrozil je kaplanu, ako se takoj ne umakne, se mu zna pripetiti, da bode ostalim trem delal družbo. P. P.

\$100.00 NAGRADE!

Še lansko leto se je trudil neki N. N. iz Gilbert, Minn., da bi mene po banditsko izgnali iz mesta. Dotičnik je začel na pogovor: laž ima kratke noge, in ker ni vpsel s svojo zahrbtnostjo, me je dne 25. februarja t. l., prav po pasje napadel v nekem javnem lokalu, češ, da sem jaz kriv da je bila narejena neka hišna preiskava. Na napadalcu se je dalo opaziti, da se je nahajal izven normalnega stanja, zato sem z njim zadevo začasno na kratko zaključil. Sedaj pa, ko potujem, čujem vsakovrstne govornice, zato sem sklenil razpisati nagrado, katero izplačam onemu ki mi dokaže, da sem imel jaz v katerikoli zadevi kaj stika s kakim ovadstvom. V Gilbert, Minn., dne 4. marca '20. Matija Pogorelec. (Advertisement.)

Stara mati je rabila gorčičen obliž za olajšav raznih boleznih.

Stara mati je morala tudi hoditi peš v bližnje mesto, če je hotela kaj kupiti. Ali se hočete vi povrniti v ono staro dobo? Ali se nočete peljati s poulično karo v trg, ali mesto? To primeru navajamo tukaj da bo ste uvideli čemu napredni ljudje rabijo MINTOL namesto pekočega gorčičnega obliža in drugih smrdljivih mazil. Če imate prehlajeno glavo, katar, gripo, bronhitis ali pljučnico, denite toplo, zmerno obrišajo za dobo 5 minut na vrat in prsa; zatem se dobro nadrgnite z MINTOLOM, nakar denite toplo, suho flanelo na prsa tako, da boste lahko vdihavali iz MINTOLA nastalo soparico. Ta vrsta zdravljenja je primeroma toliko zboljšana in novodobna od starokopičnih obližev, kakor če vzamete poulično karo, namesto, da bi hodili. **Važna opomba:** — Mintol je najnovejša zdravniška iznajdba za vse bolezni, ki nastanejo vled ispanke influenze, pljučnice, ali bronhialnega katara. To zdravilo umori kati pljučnice in gripo ter deluje fiborno kot antiseptično sredstvo pri vnetju vrata in nosu. Ako ste hrani, denite malo Mintola spodaj pod jezik; takoj vam bo odleglo. (Cena 3 šč. 5 šč. in 5 l. 25 c. enega lončiča. Če ga ne dobite v lekarni, vam ga bomo mi poslali po prejemu denarja. The Home Relief Laboratories, Boston, Mass. (Adv.)

DENAR V STAREM KRAJU IZPLAČAN

S tem dajemo naznanje, da smo ravnokar prejeli vest od PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE V ZAGREBU, da je ves denar bil izplačan. Potrdila razpisujemo pravočasno pošiljateljem. Vsled poteškoč katere so bile nastale vsled izplačevanja, je NEMETH STATE BANK poslala 3 svoje uradnike v Evropo. Ti naj pa preskrbe, da se bode denar točno izplačal, ter sedaj se vsakdo pošiljatev točno izplača. Pošljite denar potom naše banke ako želite, da ga točno prejmejo vaši v stari domovini. Pošljamo denar na hranilne vloge v vsako banko ali hranilnico v Jugoslavijo, ter vam preskrbimo hranilno knjižico brez vsacega troška. Pošljamo denar tudi brzojavno. Brzojav stane 2.50 dolarja. Pošljite denar hitro. Vrednost kronam raste.

1000 KRON ZA \$10.00

PRODAJAMO TUDI PAROBRODNE LIŠTKE za vse črte. Preskrbimo našim potnikom vse potrebne potne listine. Odpravimo, na onaj črto, ki si sami žele, preko Trsta, Dubrovnika, Bazela itd. Predno se podate na potovanje pilite nam za pojasnila. **NEMETH STATE BANK** John Nemeth, President. 10 E. 22nd Street. NEW YORK, N. Y.

PAKETNA POŠTA V JUGOSLAVIJO

še ni odprta, ampak Jugoslovansko, Republičansko Združenje je potom svoje ekonomične korporacije omogočilo, da rojaki lahko pošiljajo pakete, ki ne tehtajo več kot deset funtov, v Jugoslavijo. Pišite za navodila. Vsi tisti, ki nameravajo naročiti blaga od American Jugoslav Commercial Board, Ltd. za svojeje v domovini, naj pošljejo svoja naročila vsaj do 25. marca, kajti s teo dnem se zaključijo prva pošiljatev v Jugoslavijo, s katero bodo šli paketi in zaboji, ki so bili odposlani na naše skladišče v New Yorku ali pa Glavni Urad. Črne blagu grede gori in ker ne moremo garantirati, da bodo ostale, cene še naprej te kot so navedene v ceniku, zato smo prisiljeni s stvarjo pohiteti, kajti naša pogodba za blago je veljavna samo do gori omenjenega dne. Navadna kontenina se že sedaj prodaja po 39 centov vatel, medtem ko je naša cena za isto blago 37 centov brez vseh nadaljnih stroškov, dostavljeno na dom Vaših v Jugoslavijo. Vse blago bo zavarovano proti nezgodam in poškodbam na morju in tatvini skozi do Ljubljane.

AMERICAN JUGOSLAV COMMERCIAL BOARD, Ltd 3639 W. 26th Street, Chicago, Ill. (Advertis.)

S PARNIKOM V JUGOSLAVIJO. Dne 31. marca ima odplati parnik "PANONIA" v Dubrovnik v Dalmacijo. To nudi potnikom priliko, da se pripeljejo s parnikom prav v Jugoslavijo. **New York — Havre ali Cherburg.** 18. marca—La France 19. marca—Rocheambeau 20. marca—Mauretania 27. marca—La Lorraine 30. marca—Saxonia. 3. aprila—La Savoie 10. aprila—La Fayette 14. aprila—Royal George 14. aprila—La France 17. aprila—Mauretania 17. aprila—Caronia 22. aprila—Rocheambeau 24. aprila—La Lorraine 1. maja—La Lorraine 1. maja—Imperator. **New York — Trst.** 30. marca—Argentina. V aprilu — Belvedere. **New York — Dobrovnik.** 30. marca parnik Panonia. Navedeni vozni red e podvržen spremembam, zato je dobro, da vsak potnik piše naprej po poslanila. **Potni listi.** — Potnikom preskrbimo potne liste in drugo, kar rabijo za potovanje. **Prenočišče.** — Snažno, udobno in varno prenočišče po primerni ceni dobite pri meni za časa bivanja v New Yorku. **Iz starega kraja.** — S parnikom La Savoie so prišli v Ameriko prvi slovenski naseljenci, katerim sem poslal karte. Ako želite tudi vi dobiti sem svoje sorodnike, mi pišite. **Pošiljanje denarja.** 200 Kron za ..... \$ 2.00 500 Kron za ..... 4.80 1000 Kron za ..... 9.40 10000 Kron za ..... 93.00 100 lir za ..... \$ 6.25 500 lir za ..... 29.50 1000 lir za ..... 59.00 **LEO ZAKRAJSEK** 70 — 9th Ave., New York, N. Y.

AMERICAN JUGOSLAV COMMERCIAL BOARD, Ltd 3639 W. 26th Street, Chicago, Ill. (Advertis.)

S PARNIKOM V JUGOSLAVIJO.

Dne 31. marca ima odplati parnik "PANONIA" v Dubrovnik v Dalmacijo. To nudi potnikom priliko, da se pripeljejo s parnikom prav v Jugoslavijo.

New York — Havre ali Cherburg. 18. marca—La France 19. marca—Rocheambeau 20. marca—Mauretania 27. marca—La Lorraine 30. marca—Saxonia. 3. aprila—La Savoie 10. aprila—La Fayette 14. aprila—Royal George 14. aprila—La France 17. aprila—Mauretania 17. aprila—Caronia 22. aprila—Rocheambeau 24. aprila—La Lorraine 1. maja—La Lorraine 1. maja—Imperator. **New York — Trst.** 30. marca—Argentina. V aprilu — Belvedere. **New York — Dobrovnik.** 30. marca parnik Panonia.

Navedeni vozni red e podvržen spremembam, zato je dobro, da vsak potnik piše naprej po poslanila. **Potni listi.** — Potnikom preskrbimo potne liste in drugo, kar rabijo za potovanje. **Prenočišče.** — Snažno, udobno in varno prenočišče po primerni ceni dobite pri meni za časa bivanja v New Yorku. **Iz starega kraja.** — S parnikom La Savoie so prišli v Ameriko prvi slovenski naseljenci, katerim sem poslal karte. Ako želite tudi vi dobiti sem svoje sorodnike, mi pišite.

Pošiljanje denarja. 200 Kron za ..... \$ 2.00 500 Kron za ..... 4.80 1000 Kron za ..... 9.40 10000 Kron za ..... 93.00 100 lir za ..... \$ 6.25 500 lir za ..... 29.50 1000 lir za ..... 59.00 **LEO ZAKRAJSEK** 70 — 9th Ave., New York, N. Y.

LEO ZAKRAJSEK 70 — 9th Ave., New York, N. Y.

Frank Grill's Dairy Prva slovensko-hrvaška MLEKARNA 1818 W. 22nd Street Chicago, Illinois. Se priporoča slovenskim in hrvaškim gospodinjam slovenske chikaške naselbine. Mleko razvažam strankam po hišah točno vsak dan. Z veseloštopovajem Frank Grill, slovensko-hrvaški mlekar

Izvrstni Ojačevalec

Zahtev, ki jih navadno nalagamo na želedec in naš prebavni sistem so v splošnem pretežavne, kar oslabuje druge dele in organe telesa. Bolnik si išče ojačevalno sredstvo, zdravilo, ki naj mu pomaga in ob enim vredi prebavne organe v delovno stanje v smislu zakona narave. Take služba, e se dobro zdravi s življanjem

Severa's Esorka

(preje znano kot Severov želečni grenčec), ki je zanesljiv ojačevalec za želedec in ob enim čistilec črev, se priporoča oslabelem, starim in onemoglim ljudem. Zdravilna vrednost in nje snovi napravljata to zdravilo za ZAPRTNICO, NEPREBAVNOST, OSLABLEST, ZGUBO SLASTI in za splošno oslabele in slab tetesni sistem. Poskusite steklenico tega zdravila še danes. Pójdite na pot k zdravju. — Cena je 75c in \$1.50; davek 3 do 6 centov. Naprodaj v vseh lekarnah. **W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.**

M. I. Pupin, predsednik. **Božo Ranković, podpredsednik.** **Acó Despić, tajnik.** **Pavle H. Pavlović, blagajnik.** **Dušan B. Tripčević, podblagajnik.**

SLAVONIC IMMIGRANT BANK 436 W. 23rd St NEW YORK, N. Y. Glavnica \$100,000.00. Reservni sklad \$30,000.00

Banka je organizirana po zakonih države New York, pod koje neposrednim nadzorstvom izvršuje vse bankarske posle.

Za vse, kar se tiče potovanja v staro domovino, potne listine, šifkarte, davek in drugo, obrnite se piseno na našo banko in mi Vas bomo o vsem natančno ter brezplačno obvestili.

PRODAJAMO ŠIFKARTE za vse prekmorske črte in za vse parobrode.

MENJAVAMO DENAR po najpovoljnejših dnevnih cenah.

POŠILJAMO DENAR na vse kraje stare domovine po najnižjih cenah onega dneva, ko prejmemo vaše naročilo za odposiljatev.

Jemljemo denar na pohrano (depozit) ter ga vračamo brez kakega odbitka.

Vse poslovanje naše banke, knjige in račune nadzirajo ter pregledujejo organi države New York najmanj dvakrat na leto.

Ko dospete v New York, pridite takoj v našo banko in mi Vas bomo povedli v prave naše narodne, poštene trgovine in hotele, kjer boste gotovo varni pred vsako neprijetnostjo in težkočo za časa vašega bivanja v New Yorku, predno greste na parnik.

TELEFONIRAJTE: 7799 WATKINS

ko pridete z vlakom na železniško postajo v New York. Mi bomo poslali našega človeka da vas sprejme in pelje v naše narodne poštene hotele za stanovanje in hrano.

Zapišite in zapomnite si dobro naš naslov:

Slavonic Immigrant Bank 436 W. 23rd St. New York, N. Y.

To je edina jugoslovanska banka za Srbe, Hrvatce in Slovence, organizirana po državnih zakonih in pod nadzorstvom države.

Pišite in prepričajte se o solidnosti.

Pozor gg. tajniki krajevnih društev!

Kadar potrebujete nove društvena pravila, lično izdelana pisma, kuverte, vabila in vstupnice za veselice, ali kake druge tiskovine, obrnite se na največje slovensko unijsko tiskarno v Ameriki, na **NARODNO TISKARNO, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.** Ta vam bode izgotovila vse tiskovine v popolno zadovoljnost glede cene, točnosti in okusnega dela. Osebito vam priporočamo zelo pripravne Vplacilne knjižice za člane in članice, izdelane v malem žepnem formatu in trdo vezane. Dalje imamo v zalogi zelo prikladne Nakaznice za blagajnike za izplačevanje bolniške podpore in drugih izdatkov, ter poštence. Tiskane imamo tudi Bolniške liste, večje in manjše in posebne pole za vodstvo članov, da se ima na podlagi teh pol lahko vedno natančen pregled števila članov po skladih, ali razredih. Na zahtevo pošljemo vsakemu društvu vzorec gorinavedenih tiskovin na ogled brezplačno! **OPOMBA: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote".**

TELEFON CANAL 6027

Frank Grill's Dairy Prva slovensko-hrvaška MLEKARNA

1818 W. 22nd Street Chicago, Illinois. Se priporoča slovenskim in hrvaškim gospodinjam slovenske chikaške naselbine. Mleko razvažam strankam po hišah točno vsak dan. Z veseloštopovajem Frank Grill, slovensko-hrvaški mlekar

Izvrstni Ojačevalec

Zahtev, ki jih navadno nalagamo na želedec in naš prebavni sistem so v splošnem pretežavne, kar oslabuje druge dele in organe telesa. Bolnik si išče ojačevalno sredstvo, zdravilo, ki naj mu pomaga in ob enim vredi prebavne organe v delovno stanje v smislu zakona narave. Take služba, e se dobro zdravi s življanjem

Severa's Esorka

(preje znano kot Severov želečni grenčec), ki je zanesljiv ojačevalec za želedec in ob enim čistilec črev, se priporoča oslabelem, starim in onemoglim ljudem. Zdravilna vrednost in nje snovi napravljata to zdravilo za ZAPRTNICO, NEPREBAVNOST, OSLABLEST, ZGUBO SLASTI in za splošno oslabele in slab tetesni sistem. Poskusite steklenico tega zdravila še danes. Pójdite na pot k zdravju. — Cena je 75c in \$1.50; davek 3 do 6 centov. Naprodaj v vseh lekarnah. **W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.**

Zapiski iz mrtvega doma.

Spisal A. M. Dostojevski. Prevel Vladimir Levstik.

(Dalje.)

Tiste tri dni sem se naslanjal v bolnem kopnenju po ostrogu, ležal na svojem pogradu in dal zanesljivemu arestantu, ki mi ga je priporočil Akim Akimič, šivati srajce iz odmerjenega mi erarnega platna — seveda za plačilo, dasi je prišlo na posamezno srajco jedva par kopejk. Po najnem navetu Akima Akimiča sem si nabavil tudi zložitvo žimnico iz klobučevine, obišto s platnom in tenko in tenko kakor blinca, in poleg tega še podglavje, nabasano z volno, ki se mi je zdelo strašno trdo, ker ga nisem bil navajen. Akim Akimič se je trudil z vneto za napravo vseh teh reči; pomagal je sam ter mi z lastno roko sešil odejo iz starih cunj erarnega sukna, nabranega iz ponošenih hlač in jopičev, ki sem jih nakupil od drugih arestantov.

Erarne reči, ki jim je potekla doba, so ostale last arestantov; ti pa so jih nemudoma prodali kar tu v ostrogu, in najsi je bila reč še tako ponošena, imela je zmešani nado, da pride za kakršnokoli ceno v druge roke. Vsemu temu sem se izprva jako čudil; saj je bila to vobče doba moje prve dotike z narodom. In mahoma sem postal tudi jaz tako preprost človek in istotak katoržnik kakor oni. Njih navade, pojmi, nmenja in običaji — vse to je postalo nekako moja last, vsaj po zunanji obliki in zakonu, četudi jih nisem delil v svoji notranjosti. Bil sem ves začuden in zmeden, kakor da nisem stlil prej ničesar in slišal o ničemer, čeprav sem vedel in slišal vse. Toda resničnost dela povsem drugačen vtis kakor to, kar človek ve in sliši. AM mi je moglo priti na primer kdaj poprej na um, da se take reči, take ponošene cape, smatrajo tudi za reči? — In zdaj sem si napravil iz teh starih cap odejo! Teško si je tudi le predstavljati, kakšne vrste je bila sukna, namenjena za arestantsko obleko. Po videzu se je res nekako prispodabljal debelemu vojaškemu suknu; je dva pa si ga ponosil, že se je izpremenilo v nekakšno mrežo, ki se je trgala nezasišano. Sicer so nam dajali sukno obleko na leto dni, a tudi do tega roka je bilo težko izhajati.

Arestant dela ter prinaša razna bremena; tako se obleka drgne in se začne kmalu trgati. Kožuh, ki so nam jih dajali na tri leta, so služili običajno vso to dobo za obleko, za odejo in za posteljo. A kožuh so vseno močni; dasi ni bilo nič redkega, če si videl na koncu tretjega leta, to je ob roku ponošenja, arestante v kožuhu, zašitem z navadnim platnom. Kljub temu pa so prodajali po zaključku odmerjene dobe celo jako ponošene po štirideset kopejk srebra. Nekateri, kar je bilo bolj ohranjenih, so našli tudi kuppe po šestdeset do sedemdeset kopejk, in v katorgi je bilo to že mnogo denarja.

Denar sam — o tem sem že govoril — je imel v ostrogu ogromen, mogočen pomen. Brez pretiravanja lahko rečem, da je arestant, ki je imel v katorgi kakršnekoli novce, trpel desetkrat manj od tistih, ki sploh niso imeli nobenih, dasi so bili tudi ti erarno preskrbljeni z vsem potrebnim in jim torej ni bilo treba imeti denarja — kakor je sodilo naše načelstvo. Zopet moram ponoviti: ako bi bila vzeta arestantov sleherna možnost, imeti svoj denar, potem bi ali zblazneli, ali mrlj kakor muhe, vzlic temu, da so preskrbljeni z vsem, ali pa bi se spustili v nezasišana grozodejstva — ta od muke koprnjenja, drugi zato, da bi bil čim prej obsojen v smrt in uničen, ali da bi vsaj kakorkoli "izpremenil usodo", kakor veli v katorgi tehnični izraz. Če arestant, ki si je takorekoč krvavo prislužil svoje groše ali jih pridobil morda celo na kakršenkoli zvit način, ki je čisto v zvezi s tatvino in goljufigo, obenem tako brezrazsodno in s tako otroško brezmišelnostjo trati svoj imetek, potem to še davno ne dokazuje, da ga ne cenijo, četudi se ob prvem pogledu dozdeva tako. Po denarju hlepi arestant do krčevitosti, do popolnega omračenja razsodke, in če ga zares raz-

metava kakor čepinje, kadar veseljači, ga razmetava za to, kar se mu zdi še za eno stopnjo višje od denarja.

A kaj je arestantu višje od denarja? Svoboda. Ali vsaj minljive sanje o svobodi.

In arestanti so veliki sanjači. O tem izpregovorim pozneje kaj; a prišlo mi je v besedo — če bo kdo verjel? — da sem videl ljudi, obsojene na dvajset let, ki so si samemu z najmirnejšim obrazom govorili na primer, takole: "Le počakaj, če mi Bog da prestati kazen, potem..."

Ves zmisel besede "arestant" označuje človeka brez volje; kadar pa trati denar, ravna že po svojih volji. Vzlic vsem sramotojim pečatom, okovom in sovražnim palisadam ostroga, ki mu zaslanjajo beli svet in ga omejujejo kakor zverino v kletki — si vendar lahko priskrbi zganje, to je, strašno prepovedano naslado, se lahko pozabava z ženskami in lahko celo — dasi ne zmorem — podkupi svoje najbližje predstojnike, invalide in celo podčastnike, invalide in celo podčastnike, da zro nanj skozi prste, ko krši zakon in red; lahko se vrhu tega celo postavlja nad njimi, in postavlja se arestantu strašno rad: s tem kaže tovarišem in prepričuje še samega sebe vsaj za kratko minuto, da ima mnogo več volje in oblasti, nego se zdi. Z eno besedo, on lahko pijančuje in razgraja razžali tega ali onega do skrajnega ponižanja, in mu dokaže, da on vse to more, da je vso to v "naših rokah", to je, lahko si domišlja kot resnično, česar sironak še misliti ne bi smel. Morda jiti tukaj tudi pravi vzrok, da se pri arestantih celo v treznem stanju opaža vseobča nagnjenost h korajži, bahavosti, k smešnemu, vsaj dozdevnemu povelečevanju lastne osebe. In vse to veseljačenje naposled ni brez nevarnosti, tako da plava nad njim vsaj majhen videz življenja, vsaj oddaljena senca svobode. A za svobodo — česa ne bi dal? Kateri milijondr ne bi dal vseh svojih milijonov za en sam požirek zraka, če bi mu zadržnili grlo z zanjko?

Predstojniki se včasih čudijo, ker je kak arestant živel več let tako mirno in dostojno, da so ga imenovali celo za nadzornika nad tovariši v pohvalo za njegovo zgledno vedenje — nenadoma pa, kakor da ga je vrag obsedel, postane razposajen ter jame popivati in razgrajati, če ne zagreši kar velikega zločina javne nespoštivosti do višjega načelstva, ali do koga ubije ali nasilno napade. Gledajo ga in se mu čudijo. Pr item pa je ves vzrok tako neudnega izbruha v človeku, od katerega se je bilo najmanj načeti takih reči, morebiti zgolj tisto krčevito koprnace javljenje osebnosti, instinktivno hrepenenje po samem sebi ter želja pokazati sebe, svojo ponižano osebnost, ki nastopa nepričakovano in se raznema do zlobe, do besnosti, do omračenja razsodke, do blaznih napadov in krčev. Kdor je živ pokopan in se vzbudi v grobu, bije nemara tako po krvu svoje krste in se upira vanj, da bi ga stl, čeprav bi mu seveda pamet morala reči, da ostanajo vsi naporji zaman. A to je ravno tisto, da tu ne gre za razum, nego za krče. Pomislimo vrhu tega, da se smatra skoraj vsako samovoljno javljenje osebnosti pri arestantu za zločin; v takem slučaju pa mu je naravno vseeno, ali izbruhne bolj ali manj. Če se že razbrzda, se razbrzda popolnoma, če tvega, tvega vse — takrat mu tudi uboja ni žal. In glavno je vendar začetek; kadar je potem pijan, ga nič več ne zadržiš! Zato bi bilo na vsak način najboljšje, ne tirati ga tako daleč. Vsi bi imeli več miru.

Res. A kaj je potem storiti? (Dalje prihodnjik.)

Velike misli ne prihajajo rade v skupinah.

Jok rad popravi pri ženskah marsikako krivico.

Ničeven izgovor je slabši od nobenega.

(Vsaka ženska živi rada dolgo; nima pa rada, če ji rečeš, da je že stara.)

Nekateri verniki mislijo da lahko njih pastor celo farno sam v nebesa spravi.

Ubožnost je več osebami za petami kakor pa policija.

Poceni kupljeno, drago na koncu.

Ta pregovor se nikjer bolje ne uresničuje, kakor ob kupovanju zdravil. Če naprimer trpite na zaprtju, če imate slabo slast, če vas boli glava, če ne morete spati in imate druge želodčne preglavice, tedaj je Trinerjevo / ameriško grenko vino najboljšje zdravilo, kar jih morete kupiti. In sedaj pa vam pride kdo ter vam pravi, da ve za pripravek, ki je deset, dvajset ali trideset centov cenejši od našega zdravila. Vi sledite njegovemu namigu ter kupite poceni, ali kmalu se uverite, da ste vrgli denar na cesto. Zanesljivo zdravilo je vselej vredno zlata svoje teže. Natanko tako, kakor nam je pisal Mr. Joseph Zeleznik dne 23. februarja: "Star City, W. Va., box 158. — Trinerjevo Ameriško grenko vino je več vredno kakor svojega denarja. Toplo ga priporočam vsem svojim rojakom. Priobčite celo moje ime in naslov." Vprašajte pri svojem lekarnarju ali trgovcu z zdravili tudi po Trinerjevi Angelica grenki toniki! — Joseph Triner Company, 1333-43 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

Zastave, bandera, regalije in zlata znake za društva ter člana K. S. K. J.

izdeldje
EMIL BACHMAN
2107 S. Hamlin Ave.
Chicago, Ill.

VSEM JUGOSLOVANOM iz Chisholma ter okolice:—

Prihranite vsak mesec nekaj denarja ter ga naložite v našo veliko ter zanesljivo Narodno banko. Narasle obresti, katere plačujemo 1. januarja in 1. julija vsako leto, vam bodo glavnico povečale. Ako boste tako ravnali, boste živeli bolj srečno in bolj zadovoljno. Ne bo vas skrbelo glede denarja v slučaju boleznin in nesreče; ko pa enkrat dočakate stara leta, boste veselo vživljali sadove svojega varčevanja; živeli boste lahko neodvisni od pomoči svojih otrok, ali javne dobrotelčnosti.

FIRST NATIONAL BANK CHISHOLM, MINNESOTA.
Glavnica in prebitek: **\$100,000.00**
Skupno imetje **\$1,700,000.00**

Kila umori 7000 ljudi na leto.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Liniment
all oils, bi moralo biti vedno pripravljeno v hiši za takojšnje rabo v sil, kjer je lokalna vporaba edino sredstvo za takojšnje olajšavo in vspešno ozdravljenje bolečin. Prav storite, če kupite

Severa's Gothard Oil

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

RAD BI IZVEDEL
za naslov mojih treh bratrancev: Josip in Matija Jurevčič, doma iz Otoka št. 10. in Marko Guština, doma iz Drašč, fara Metlika. Baje živi slednji v Butte, Montana.

Kdor ve za njih naslove, naj jih naznani podpisaneemu, za kar mu bom zelo hvaležen; ali naj se mi pa bratrance pismeno javijo sami.

Nikolaj Guštin, 508 Ohio Ave, Kansas City, Kans. (Adv.)

PATENTI KNJIGA ZASTONJ

Pišite po Slovensko knjigo, katera vsebuje vse potrebne podatke o iznajdbah in patentih. Pišite nam še danes in jaz vam pošljem:

KNJIGO ZASTONJ
Jaz imam 30 let skušnje kot advokat za patente in v mojih rokah vaše stvari, ki jih želite patentirati dobe najboljšo pozornost. Pišite še danes v slovenskem jeziku vsiemu advokatu na:

A. M. WILSON, Registered Patent Attorney, 315 Victor Bldg., Washington, D. C.

DRAMATIČNA DRUŠTVA POZOR!

Slov. Sam. Podporno Društvo Vitezov Sv. Jurija v Waukeganu si je omislilo novo uniformo; vsled tega proda svojo bivšo uniformo, ali vojaško obleko. Ta obleka je istega izvora, kakor bivšega avstrijskega trdnjavskega lopništva (Festungs Artil.) K tej obleki spadajo: hlače, bluzna, čaka, kapa (mizica) sablja in pas.

Sedaj se nudi lepa prilika dramatičnim društvom, da si omislijo in nabavijo svoje lastne lepe obleke za svoje predstave, mesto da bi jih izposojevali in od njih drago plačevali. Brezdvomno je, da se bo mnogo, mnogo iger izvilo iz pretekle svetovne vojne, pri katerih se bo rabila tudi vojaška obleka.

Vsled tega priporočam cenj. dramatičnim društvom, da si te obleke čim prej mogoče preskrbe, dokler jih imamo še kaj v zalogi. Na željo se pošlje tudi vzorec obleke.

Za vsa nadaljna pojasnila naj se piše na **FRANK KOZINA, 620-10th St., Waukegan, Ill.**

'MILJONSKA NEVESTA'
Roman v 56 zvezkih, ki stane samo \$6.50, se dobi pri rojaku: **JOSEPH TOMIC, 2424 So. Harding Ave. CHICAGO, ILL.**

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Severa's Gothard Oil

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Začimbe, zelišča in najraznovrstnejša domača zdravila, katere priporoča msgr. Kneipp, imam vedno v zalogi. Pišite po brezplačni cenik. **MATH PEZDIR, P. O. Box 772, City Hall Station, NEW YORK CITY.**

Bodite previdni z denarjem! Nalagajte ga v zanesljive banke!

Bolj kakor kdaj prej, je sedaj potreben ta opomin, kajti vedno večje množine denarjev med ljudstvom delajo spekulacije velike dobičke z onimi, ki jim gre do limanice.

Naš denarni zavod je zanesljiv in poznan med narodom po svoji siljudni in hitri postrežbi.

Mi plačujemo na hranilne uloge **po 3%**

ki jih pripisemo k glavnici ako jih ne dvignete.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Zdrženih držav in članica federalnega rezervnega sistema.

Pri pošiljanju denarja v Jugoslavijo bodite previdni. Brezvestni metastrji nastavljajo sedaj krasno visoke cene, ker se hočejo okoristiti z nevednostjo ljudstva.

Povprašajte nas za nasvet in cene, kadar želite poslati denar v stare domovino!

Ako imate doma Liberty Bonds, izpostavljene nevarnostim ognja in tatov, prinesite jih k nam ter vam jih bomo stranili brezplačno.

Poslojce, kjer so naši uradi, je naša lastnina. Odprto vsak dan izven sedelj in praznikov od 9. dop. do 3. pop.

THE JOLIET NATIONAL BANK
JOLIET, ILLINOIS
Kapital \$150,000.00 Prebitek \$360,000.00

Prava železničarska ura 21 kamnov, jamčena za 25 let. STANE SAMO \$7.95. ZASTONJ; NAJNOVEJŠE VRSTE DENARNICA ZASTONJ.

Le enkrat v življenju nudi se vam tako ugodna prilika. Samo mislite si 20 dolarska ura, vsak jo lahko dobi od nas za \$7.95. Ura, ki je tu na sliki krasno in trpežno izdelana ima prve vrste dobro švicarsko kolesje, jamčena za 25 let. Te ure so svetovno znane za najboljšo, ker drže do minute pravilen čas in se ne pokvarijo. Vsi kondukerji in drugi železničarji nosijo tako ure in vsaki zredo na čas teh ur. Torej kdor hoče imeti eno teh dobrih ur mu priporočamo, da jo nabavi ne bode mu žal. Te ure se navadno prodajajo po zelo visokih cenah, sicer pa mi želimo seznaniti občinstvo, da te ure so najboljšje vrste in po ceni valed tega smo se odločili jih prodajati za kratko dobo po \$7.95. Sicer ako bi ne bili zadovoljni s to uro, po sprejemu, nam jo lahko vrnete in mi vam povrnemo denar.

ZASTONJ; Kdor išče ta oglas in nam pošlje naročilo dobi **POPOLNOMA ZASTONJ** lepo in trpežno denarnico.

NE POSILJAJTE DENARJA v naprej. Odrčite ta oglas in nam ga pošljite s 25 centi kot v pokritje pošiljateljevih stroškov. Ostalo hodete plačalo za blago šele potem ko se vam seznaniti omenimo. Hitite in pošljite naročilo šele danes predno se cena uram povzra. Pišite takoj.

IMPERIAL WATCH CO., Dept. 1408 A, 1016 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

MORTGAGE BANK
če želite posojila na svoje posestvo ali hočete svoj denar vložiti na prvo intabulacijo, kjer vam nosi po 6% obresti.

REAL ESTATE
če želite kupiti, prodati ali zamenjati svoje posestvo, loto ali farmo.

INSURANCE
če želite zavarovati hišo ali pohištvo proti ognju in drugim nesrečam. Zavarujemo avtomobile proti požaru, tatvini in vsem drugim nesrečam; velike šipe (plate glass) in sploh vse, kar je mogoče zavarovati.

NOTARSKA PISARNA
za vsa notarska ali pravdna dela. Pregledujemo abstrakte, delamo deede in različne pogodbe ter pooblastila za tukaj in stari kraj. V vseh slučajih se obrnite na nas, kdorkoli rabi kako pomoč ali nasvet.

POŠLJAMO
denar po dnevnem kurzu na vse strani sveta. V Jugoslavijo, Poljsko in Ogrsko le v Ameriških dolarjih potem draštvom.

V VSIH SLUČAJIH
se obrnite na svoja rojaka, pa boste vselej dobro in pošteno postreženi. Pridite osebno do nas ali pa pišite.

M. MLADIĆ & J. VERDERBAR, 1334 W. 18th St. (blizu Blue Island Ave.), Chicago, Ill. Telefon: Canal 2076.

THE DOLLAR SAVINGS BANK BRIDGEPORT, OHIO.
GLAVNICA \$50,000.00. PREBITEK \$50,000.00.

Pod nadzorstvom države Ohio, ki je tudi naša vlagateljica. Plačujemo po 4% obresti pri hranilnih vlogah.

Posebno pozornost dajemo Inozemskemu oddelku.

MATIJA SKENDER JAVNI NOTAR ZA AMERIKO IN STARI KRAJ
5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

Sprejema Tožbe, dela Pooblastila, Kupne pogodbe, Potne Liste (PASOŠE); Iztirja dolgove tukaj in v starem kraju. Izvršuje VSA v Notarsko stroko spadajoča dela te polnih 10 let na istem mestu.

Važno za vsakega člana!
Ako ste se preselili in premenili svoj naslov, naznanite to tajniku (ici) krajevnega društva; ne naznanjate pa te premembe naravnost upravništvu "Glasila". Na taka pisma se upravništvo ne bo oziralo.

SESTRE!
Ali ste zdrave, krasne, vesele kot vam je namenjen dar narave! Ako ne tedaj pišite po naša pojasnila, katere vam pošljemo zastonj, in zapečaten. JUVITO LABORATORY, Dormont Branch 112, Pittsburgh, Pa.